***Suvestinė redakcija nuo 2021-05-27 iki 2021-10-31***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. 42-2040, i. k. 110301MISAK00D1-275*

***Nauja redakcija nuo 2019-05-08:***
*Nr. D1-266, 2019-05-06, paskelbta TAR 2019-05-07, i. k. 2019-07360*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS**

# ĮSAKYMAS DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2010 m. balandžio 6 d. Nr. D1-275
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsniu, Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktais, 4 straipsnio 1 dalimi ir įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą“ 1.2 ir 1.3 papunkčius:

1. T v i r t i n u Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupei koordinuoti Klimato kaitos programos administravimą, sąmatų ir ataskaitų rengimą ir tvirtinimą;
*Papunkčio pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

2.2. Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai vykdyti Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos apraše nurodytos atsakingosios institucijos funkcijas, išskyrus šio įsakymo 2.4 papunktyje nurodytas funkcijas;

2.3. VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“ pagal kompetenciją atlikti kompensacinių išmokų mokėjimus ir kiekvienais kalendoriniais metais iki sausio mėnesio 31 d. teikti ataskaitas apie metinėje Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatoje daugiabučių namų renovacijos projektų kompensacinėms išmokoms skirtų lėšų panaudojimą;

2.4. VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“ vykdyti Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos apraše nurodytos atsakingosios institucijos funkcijas, susijusias su daugiabučių namų, visuomeninės ir gamybinės paskirties pastatų atnaujinimui (modernizavimui) skiriama valstybės parama pagal Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatose nurodytas finansavimo priemones.
*Papunkčio pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

3. N u s t a t a u, kad apie daugiabučių namų renovacijos projektų paraiškų, numatytų finansuoti Klimato kaitos programos lėšų naudojimo metinėje sąmatoje, priėmimą finansavimui gauti ir kitą reikalingą informaciją apie VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“ vykdomą paraiškų

priėmimą papildomai skelbiama Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros interneto svetainėje. VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“ per 30 dienų nuo Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo pateikia Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai prašymą paskelbti šiame punkte nurodytą informaciją.

APLINKOS MINISTRAS GEDIMINAS KAZLAUSKAS

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
2010 m. kovo 26 d. raštu Nr. (13.22-0301)-5K-1006761)-6K-1002814

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. balandžio 6 d.
įsakymu Nr. D1-275
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2019 m. gegužės 6 d.
įsakymo Nr. D1-266 redakcija)

# KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

## I SKYRIUS
## BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato tikslinio Klimato kaitos programos (toliau – Programa) lėšų panaudojimo tvarką, pagal Programą finansuojamų projektų atrankos, finansavimo ir priežiūros stebėsenos, ataskaitų teikimo reikalavimus, pareiškėjų, aplinkos ministro paskirto Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio, koordinuojančio Programos administravimą (toliau – Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys), ir atsakingosios institucijos, atliekančios Programos lėšomis finansuojamų projektų paraiškų surinkimą, vertinimą ir priežiūrą (toliau – atsakingoji institucija), teises ir pareigas.

2. Tvarkos aprašas taikomas paskolų ir subsidijų investavimo į įmonių akcijas Programos lėšomis finansuojamiems projektams, informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams, kurie susiję su klimato kaitos padarinių švelninimu (išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu) ir prisitaikymu prie klimato kaitos pokyčių. Tvarkos aprašas netaikomas Programos lėšų naudojimui finansuojant Lietuvos Respublikos įmoką į Europos Sąjungos bendrą finansinį indėlį, teikiant kompensacines išmokas fiziniams asmenims ar subsidijas juridiniams asmenims pagal fiksuotą dydį, ir finansuojant projektus prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti trečiosiose valstybėse.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **bendradarbiavimo sutartis** – Aplinkos ministerijos ir kredito įstaigos sudaroma sutartis, kurioje nustatomos pagrindinės bendradarbiavimo sąlygos pareiškėjams teikiant paskolas Klimato kaitos programos lėšomis;

3.2. **bendrojo naudojimo objektų valdytojas** – daugiabučio gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkų įsteigta bendrija, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotas asmuo arba bendrojo naudojimo objektų administratorius, valdantys bendrojo naudojimo objektus;

3.3. **didelės apimties projektas** – projektas, kuriam prašoma finansavimo suma viršija 200 000 Eur;

3.4. **kaimo bendruomenė** – kaimo vietovės gyventojai, siejami bendrų gyvenimo kaimynystėje poreikių ir interesų. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansinę paramą, turi Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigti bendruomeninę organizaciją, kurios paskirtis – per inicijuotus projektus įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje;

3.5. **daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) kompensacinė išmoka** – Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta finansinė parama, kuri teikiama pagal Klimato kaitos programos lėšomis daugiabučių namo butų ir kitų patalpų savininkams (fiziniams ir juridiniams asmenims), įgyvendinusiems daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektą pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004

m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“, ar ją atitinkančias savivaldybių tarybų patvirtintas programas ir kuria papildomai kompensuojama Vyriausybės nutarimu nustatyta investicijų dalis, tenkanti Vyriausybės nustatytoms energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, jeigu skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudos įgyvendinus projektą sumažėja ne mažiau kaip 40 procentų, palyginti su skaičiuojamosiomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo;

3.6. **mažos apimties projektas** – projektas, kuriam prašomas finansavimas neviršija 14 500 Eur;

3.7. **mokėjimo prašymas** – atsakingajai institucijai, o įgyvendinant informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus Aplinkos ministerijai pareiškėjo teikiamas atsakingosios institucijos direktoriaus ar aplinkos ministro įsakymu patvirtintos formos prašymas apmokėti ir (ar) kompensuoti projekto išlaidas;

3.8. **nepriklausomas vertintojas** – Nacionalinio akreditacijos biuro akredituota įstaiga ar kitos Europos Sąjungos atsakingosios institucijos akredituota įstaiga, turinti teisę tikrinti įrenginių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ataskaitas;

3.8[1]. **šiltnamio efektą sukeliančios dujos** – anglies dioksidas ($CO_2$), metanas ($CH_4$), azoto suboksidas ($N_2O$), hidrofluorangliavandeniliai (HFC), perfluorangliavandeniliai (PFC), sieros heksafluoridas ($SF_6$) ir azoto trifluoridas ($NF_3$);

*Papildyta papunkčiu:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

3.9. **finansavimo sutartis** – Aplinkos ministerijos su pareiškėju sudaroma sutartis dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo projektui įgyvendinti ar dėl subsidijos suteikimo įgyvendinant informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus arba atsakingosios institucijos su pareiškėju sudaroma sutartis dėl subsidijos projektui įgyvendinti suteikimo, kuriose numatoma lėšų panaudojimo, projekto vykdymo ir atsiskaitymo tvarka.;

3.10. **projekto įgyvendinimo laikotarpis** – finansavimo sutartyje nustatytas laikotarpis, per kurį vykdoma projekto įgyvendinimo veikla (sutarčių pasirašymas, prekių, paslaugų įsigijimas, darbų atlikimas, įrangos montavimas, derinimas, paleidimas, eksploatacija);

3.11. **projekto įgyvendinimo laikotarpio pradžia** – projekto finansavimo sutarties įsigaliojimo data;

3.12. **projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaiga** – projekto galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo data, kai baigta visa projekto veikla ir patirtos visos su projekto įgyvendinimu susijusios tinkamos finansuoti išlaidos (išskyrus šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitos patvirtinimo išlaidas);

3.12[1]. **šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio pradžia** – pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio pradžios po projekto galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo datos;

*Papildyta papunkčiu:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

3.13. **tikslinės paskolos sutartis** – sutartis, kurią Aplinkos ministerija sudaro su kredito įstaiga dėl paskolos suteikimo tai įstaigai ir kurioje nustatoma paskolos suteikimo ir grąžinimo, gautų lėšų naudojimo ir apskaitos tvarka ir reikalavimai, kurių kredito įstaiga turi laikytis suteikdama paskolą pareiškėjui. Tikslinės paskolos sutarties tipinę formą tvirtina aplinkos ministras;

3.14. **ūkinė veikla –** gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių pirkimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai fiziniai asmenys prekę įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti;

*Papunkčio pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

3.15. **vertinamasis laikotarpis** – laikotarpis, pagal kurį nustatoma, ar įgyvendintas projektas daro įtaką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokyčiams, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 priede;

3.16. **vidutinės apimties projektas** – projektas, kuriam prašoma finansavimo suma viršija 14 500 Eur, bet nėra didesnė kaip 200 000 Eur;

3.17. **informaciniai ir tiriamieji klimato kaitos projektai –** projektai, kuriais įgyvendinamos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 5.3 ir 5.5 papunkčiuose nurodytos priemonės.

3.18. Vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme ir Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme vartojamas sąvokas.

4. Paraiškoje gauti subsidiją ar kompensacinę išmoką asmens duomenys teikiami ir naudojami vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

## II SKYRIUS
## PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMAS, METINIŲ SĄMATŲ IR ATASKAITŲ SUDARYMAS IR TVIRTINIMAS

5. Programos lėšos naudojamos Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytiems projektams finansuoti:

5.1. energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo projektams: įvairios paskirties juridinių asmenų pastatams modernizuoti, kitiems projektams, kurie leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse, įgyvendinti;

*Papunkčio pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

5.2. atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui skatinti, aplinkai palankioms technologijoms, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegti;

5.3. Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo priemonėms vykdyti;

5.4. miškams atkurti ir įveisti;

5.5. visuomenei informuoti ir šviesti, mokslo tiriamiesiems darbams ir jų sklaidai, veiklos vykdytojams ir kitiems asmenims konsultuoti ir mokyti aktualiausiais klimato kaitos politikos valdymo ir įgyvendinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo klausimais;

5.6. pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Klimato kaitos konvenciją, Kioto protokolą, Paryžiaus susitarimą ir kitus tarptautinius susitarimus nustatytoms prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje ir trečiosiose valstybėse;

5.7. kitoms klimato kaitos politikos veiksmingo valdymo finansinėms priemonėms, kurios, naudojantis valstybės pagalba, leistų veiklos vykdytojams, eksploatuojantiems sektorių ar jų pošakių įrenginius, kuriems gresia reali anglies dioksido nutekėjimo rizika dėl didelių netiesioginių išlaidų, kurios faktiškai patiriamos su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu susijusias

išlaidas perkeliant į elektros energijos kainas, ir kitiems ūkio subjektams, kurių vykdoma veikla nepatenka į šio įstatymo 1 priede nurodytą veiklos rūšių sąrašą, sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo įsipareigojimų finansinę ir ekonominę naštą, įgyvendinti – ne daugiau kaip 25 procentų pajamų, gautų pardavus aukcione apyvartinius taršos leidimus;

5.8. Programos lėšų administravimui ir Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų registro administravimui finansuoti.

6. Programos lėšos naudojamos vadovaujantis metine Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmata (toliau – metinė sąmata), kurios projektą parengia Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys, ir teikia svarstyti Nacionaliniam klimato kaitos komitetui ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

7. Su Nacionalinio klimato kaitos komitetu ir Seimo Aplinkos apsaugos komitetu apsvarstytą metinę sąmatą, vadovaudamasi Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 2 punktu, Aplinkos ministerija teikia tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

8. Metinė sąmata gali būti tikslinama metų eigoje. Patikslinta metinė sąmata derinama ir tvirtinama Tvarkos aprašo 7 punkto nustatyta tvarka. Aplinkos ministro įsakymu tvirtinamas metinis Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojantis planas (toliau – metinę sąmatą detalizuojantis planas), kuriuo nustatomas nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartimi ar kitais šaltiniais gaunamų lėšų paskirstymas.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

9. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys kasmet rengia, teikia Nacionaliniam klimato kaitos komitetui ir Seimo Aplinkos apsaugos komitetui svarstyti praėjusių metų Klimato kaitos programos lėšų panaudojimo ataskaitą, kurią Aplinkos ministerija teikia tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Šios ataskaitos rengiamos pagal atsakingųjų institucijų iki kiekvienų metų sausio 20 d. pateiktą apibendrintą informaciją apie Programos lėšomis finansuotų projektų įgyvendinimą.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

10. Jeigu aplinkos ministro įsakymu nenustatyta kitaip, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo metinę sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo atsakingoji institucija skelbia savo interneto svetainėje ir pateikia prašymą Aplinkos ministerijai paskelbti Aplinkos ministerijos interneto svetainėje apie atskirų Tvarkos aprašo 5 punkte nurodytų ir metinėje sąmatoje numatytų finansuoti projektų paraiškų priėmimą finansavimui gauti ir kitą reikalingą informaciją.

## III SKYRIUS
## INFORMACINIŲ IR TIRIAMŲJŲ KLIMATO KAITOS PROJEKTŲ ATRANKOS IR VERTINIMO TVARKA

11. Patvirtinus metinę sąmatą, Aplinkos ministerijos administracijos padaliniai ir Aplinkos ministerijai pavaldžios įstaigos Aplinkos ministerijos struktūriniam padaliniui teikia siūlymus dėl priemonių pagal Tvarkos aprašo 5.3 ir 5.5 papunkčiuose nurodytas finansavimo sritis finansavimo poreikio.

12. Ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo metinę sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo Aplinkos ministerijos administracijos padaliniai ir Aplinkos ministerijai pavaldžios įstaigos, kurių

siūlomoms priemonėms aplinkos ministro įsakymu paskirtas finansavimas, turi pradėti vykdyti viešuosius pirkimus teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Metinę sąmatą detalizuojančiame plane, skelbiant kvietimą teikti paraiškas, gali būti numatytos priemonės informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams įgyvendinti. Tokiu atveju ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo metinę sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo Aplinkos ministerija ir atsakingoji institucija savo interneto svetainėse paskelbia kvietimus teikti paraiškas šiems projektams įgyvendinti ir kitą susijusią informaciją.

14. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys, vadovaudamasis Tvarkos aprašo reikalavimais, atlieka informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų paraiškų atranką, vertinimą ir projektų priežiūrą.

15. Paskelbus kvietimą teikti paraiškas pareiškėjai, norintys gauti paramą informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams įgyvendinti, turi tiesiogiai ar naudodamiesi pašto ar kurjerio paslaugomis arba elektroniniu paštu pateikti Aplinkos ministerijai užpildytą ir pasirašytą paraišką (Tvarkos aprašo 3 priedas).

16. Informaciniai ir tiriamieji klimato kaitos projektai atrenkami konkursiniu atrankos būdu. Reikalavimai projektų išlaidoms nustatyti Tvarkos aprašo VI skyriuje. Tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos nustatomos aplinkos ministro įsakymu.

17. Paraiškų vertinimą sudaro šie etapai:

17.1. administracinės atitikties vertinimas negali trukti ilgiau kaip 5 darbo dienas nuo paraiškos registracijos datos. Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar paraiška tinkamai užpildyta, ar pateikti visi reikalaujami dokumentai, ar pareiškėjas tinkamas subsidijai gauti, ar tenkinami nustatytieji specialieji reikalavimai. Jeigu atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (ar) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui taikomos paraiškos tikslinimo procedūros, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 87 punkte;

17.2. jeigu paraiška atitinka visus administracinio vertinimo reikalavimus, atliekamas aplinkosauginės naudos atitikties vertinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 60 darbo dienų. Paraiškos vertinimą atliekantis Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio darbuotojas prireikus gali kreiptis į kitus Aplinkos ministerijos padalinius ar ekspertus dėl papildomos informacijos suteikimo. Aplinkosauginės naudos atitikties vertinimas vyksta vadovaujantis aplinkos ministro patvirtintais Informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų, finansuojamų iš klimato kaitos programos lėšų, aplinkosauginės naudos kriterijais (Tvarkos aprašo 4 priedas).

18. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys per 10 darbo dienų nuo paraiškų vertinimo pabaigos vertinimo išvadas teikia Klimato kaitos programos projektų atrankos komitetui (toliau – atrankos komitetas), kuris teikia pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, projektus vertinusių ekspertų ir Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui. Sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie priimtą spendimą skirti ar neskirti finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją; paskelbia sprendimą skirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

19. Skyrus finansavimą aplinkos ministro įsakymu, Aplinkos ministerija ir pareiškėjas pasirašo finansavimo sutartį remiantis Tvarkos aprašo 117, 118 ir 119 punktų nuostatomis.

20. Pareiškėjams, įgyvendinantiems vidutinės ar didelės apimties projektus, projektų išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas finansavimo sutartyje. Pareiškėjams, įgyvendinantiems mažos apimties projektus, projekto išlaidos apmokamos įgyvendinus projektą išlaidų kompensavimo būdu pateikiant vieną mokėjimo prašymą (Tvarkos aprašo 6 priedas). Kartu su mokėjimo prašymu

pateikiama informacija apie projekto išlaidas (Tvarkos aprašo 7 priedas), projekto įgyvendinimo eigą (Tvarkos aprašo 8 priedas), išlaidas pagrindžiantys ir apmokėjimą įrodantys dokumentai. Aplinkos ministerija pareiškėjo, įgyvendinančio vidutinės ar didelės apimties projektus, prašymu gali priimti sprendimą skirti iki 30 procentų subsidijos dydžio avansinį mokėjimą vadovaujantis Tvarkos aprašo 53 ir 54 punktuose nustatytais reikalavimais. Aplinkos ministerija pareiškėjui projekto išlaidas apmoka vadovaudamasi Tvarkos aprašo 56, 57, 58, 59 ir 60 punktuose nustatytais reikalavimais.

21. Pareiškėjas, įgyvendindamas informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, informaciją apie projekto įgyvendinimą, projekto viešinimą ir įgyvendinimo ataskaitas teikia Aplinkos ministerijai.

22. Pareiškėjas, įgyvendindamas didelės ar vidutinės apimties informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, finansavimo sutartyje nustatytais terminais Aplinkos ministerijai teikia tarpinę ataskaitą, kurioje pateikia bendrą esamos situacijos aprašymą, vietos sąlygos, realias prielaidas ir rizikas, kiti vidiniai ir išoriniai veiksniai, darantys įtaką projekto veiklai, pasiekta pažanga, nurodomos kylančios problemos ir numatomos priemonės joms išspręsti, informacija apie lėšų panaudojimą.

23. Pareiškėjas, įgyvendinęs projektą, per 30 darbo dienų Aplinkos ministerijai pateikia tinkamai įformintą mokėjimo prašymą, visus išlaidas pagrindžiančių ir apmokėjimą įrodančių dokumentų originalus, projekto galutinę įgyvendinimo ataskaitą. Pareiškėjai, įgyvendinantys vidutinės ar didelės apimties projektus, papildomai turi atlikti galutinį išlaidų auditą pagal Tvarkos aprašo 130.3 papunktį.

24. Tinkamoms išlaidoms, jas patvirtinančių dokumentų pateikimui ir įforminimui taikytinos Tvarkos aprašo VI skyriaus nuostatos.

25. Galutinė įgyvendinimo ataskaita Aplinkos ministerijai per 30 darbo dienų po projekto įgyvendinimo pateikiama užpildžius Informacinio / tiriamojo projekto galutinę įgyvendinimo ataskaitą (Tvarkos aprašo 5 priedas).

## IV SKYRIUS
## PASKOLŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

26. Paskolos Programos lėšomis teikiamos Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę veiklą vykdantiems fiziniams ir juridiniams asmenims, įgyvendinantiems Tvarkos aprašo 5.1, 5.2, 5.4 ir 5.7 papunkčiuose nurodytus projektus.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

27. Paskola Programos lėšomis teikiama per kredito įstaigą, su kuria Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartį, Tvarkos apraše, bendradarbiavimo ir tikslinės paskolos sutartyse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Aplinkos ministerija sudaro bendradarbiavimo sutartis su visomis kredito įstaigomis, pareiškusiomis norą bendradarbiauti. Kredito įstaiga prisiima visą paskolos grąžinimo riziką.

28. Paskola Programos lėšomis pareiškėjams teikiama atsižvelgiant į valstybės pagalbos teikimo reikalavimus, nustatytus 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/972.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

29. Valstybės pagalbos dydis apskaičiuojamas kaip bendrasis subsidijos ekvivalentas, kuris nustatomas finansavimo teikimo metu rinkoje vyraujančias palūkanų normas palyginus su teikiamo finansavimo sąlygomis. Rinkos palūkanų normos yra orientacinės palūkanų normos, kurias

reguliariai nustato Europos Komisija ir kurios skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba oficialioje interneto svetainėje.

30. Paskolą pareiškėjui sudaro Aplinkos ministerijos per kredito įstaigą teikiamos Programos lėšos ir kredito įstaigos teikiamos lėšos.

31. Nustačius valstybės pagalbos dydį konkrečiai paskolai, atsakingoji institucija patikrina pareiškėjo teisę gauti tokią valstybės pagalbą.

32. Aplinkos ministerijos teikiama paskolos Programos lėšomis maksimali suma vienam pareiškėjui nustatoma atsižvelgiant į skiriamos valstybės pagalbos dydžio, kaip subsidijos ekvivalento, apribojimus, nustatytus *de minimis* pagalbai 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013.

33. Bendra paskolos suma pareiškėjui neribojama, tačiau kredito įstaigos lėšos bendroje paskolos sumoje turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų.

34. Maksimalus pareiškėjui suteiktos paskolos grąžinimo terminas negali viršyti 6 (šešerių) metų.

35. Paskola pareiškėjui teikiama tik nacionaline valiuta.

36. Paskola pareiškėjui teikiama laikantis šių sąlygų:

36.1. paskolos Programos lėšomis suma išmokama pareiškėjui per kredito įstaigą pagal tikslinės paskolos sutarties bei kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytos sutarties dėl paskolos suteikimo nuostatas Tvarkos aprašo nustatyta tvarka atrinktam pareiškėjo projektui įgyvendinti;

36.2. paskola Programos lėšomis ar jos dalis pervedama kredito įstaigai pagal kredito įstaigos prašymą, pagrįstą 36.3 papunktyje nurodytais pareiškėjo pateiktais dokumentais. Kredito įstaiga atsakinga už pareiškėjo išlaidų atitiktį paskolos suteikimo sutarties sąlygoms;

36.3. kredito įstaiga, vadovaudamasi kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytos sutarties dėl paskolos suteikimo nuostatomis, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo paskolos lėšų iš Aplinkos ministerijos gavimo, perveda gautas lėšas ir kredito įstaigos teikiamos paskolos dalį pareiškėjui arba jo pasirinktam rangovui pagal pareiškėjo pateiktas sąskaitas, atliktų darbų aktus, pasirašytas sutartis ir kitus tikslinę paskolos paskirtį liudijančius dokumentus.

37. Kredito įstaiga už gautas iš Programos, bet pareiškėjui nepervestas, paskolos lėšas Aplinkos ministerijai moka bendradarbiavimo sutartyje nustatyto dydžio palūkanas.

38. Pareiškėjas už Aplinkos ministerijos per kredito įstaigą suteiktą paskolos Programos lėšomis dalį kredito įstaigai moka tik kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytoje paskolos suteikimo sutartyje nustatytą maržą, kuri neturi būti didesnė kaip 3 procentai.

39. Paskolos grąžinimo grafikas nustatomas tikslinės paskolos sutartyje, kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytoje paskolos suteikimo sutartyje.

40. Pareiškėjas kartu su paraiška paskolai gauti atsakingajai institucijai turi pateikti preliminarų kredito įstaigos, su kuria Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartį, dokumentą, kuris patvirtina kredito įstaigos sprendimą Tvarkos aprašo nustatyta tvarka suteikti paskolą pareiškėjui, nustatant ne didesnę kaip 38 punkte nurodytą maržą. Kredito įstaigų, su kuriomis Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis, sąrašas skelbiamas Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

41. Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų projektų maksimalų skiriamos valstybės pagalbos dydį (subsidijos ekvivalentas) riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: valstybės pagalbos dydis (subsidijos ekvivalentas) negali būti didesnis kaip 0,15 Eur vienam projektu sumažinamam kilogramui $CO_2$ ekvivalento. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką (Tvarkos aprašo 2 priedas).

## V SKYRIUS
## SUBSIDIJŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

42. Subsidijos juridiniams asmenims, kaimo bendruomenėms, bendrojo naudojimo objektų valdytojams, registruotiems Lietuvos Respublikoje, įgyvendinantiems Tvarkos aprašo 5 punkte nurodytus projektus. Programos lėšų panaudojimo sritys, atitinkamai priemonei skiriama lėšų suma, pareiškėjai, paraiškų pateikimo ir atrankos būdas bei kiti specialieji reikalavimai nurodomi einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiame plane.

43. Bendrieji reikalavimai pareiškėjams:

43.1. pareiškėjas nėra bankrutavęs, bankrutuojantis, likviduojamas ir (arba) restruktūrizuojamas, neturi mokestinės nepriemokos valstybės ir (arba) savivaldybės biudžetui arba kitiems valstybės fondams (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Jeigu pareiškėjas yra įsiskolinęs, parama gali būti teikiama, kai pareiškėjas pateiks dokumentus, įrodančius, kad jis apmokėjo visus įsiskolinimus valstybei;

43.2. pareiškėjas yra grąžinęs visas grąžintinas lėšas, gautas pagal Programą, jeigu dėl tokių lėšų grąžinimo yra priimtas ir įsiteisėjęs sprendimas.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

44. Dokumentai, įrodantys pareiškėjų atitiktį jiems keliamiems reikalavimams, kuriuos kartu su paraiška turi pateikti pareiškėjas, nurodomi atsakingosios institucijos interneto svetainėje paskelbtame kvietime. Šiems ir kitiems reikalavimams patikrinti atsakingoji institucija gali naudotis prieinamomis duomenų bazėmis ir registrais.

45. *Neteko galios nuo 2021-05-27*

*Punkto naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

46. Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui, nevykdančiam ūkinės veiklos, yra 1 450 000 Eur, vykdančiam ūkinę veiklą – 200 000 Eur, tačiau subsidijos dydis projektui negali viršyti 80 procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Metinėje sąmatoje ar metinę sąmatą detalizuojančiame plane ir (ar) valstybės pagalbos schemoje, tvirtinamoje aplinkos ministro įsakymu, gali būti nustatytas kitoks maksimalus subsidijos dydis.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-661, 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-06, i. k. 2019-17759*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

47. Paramos rūšims, kurios pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių nuostatas priskiriamos valstybės pagalbai, subsidijos teikiamos atsižvelgiant į valstybės pagalbos teikimo reikalavimus, nustatytus 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/972. Atsakingoji institucija teisės aktuose nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos (toliau – de minimis pagalba) registre. Paramos rūšims, kurios viršija de minimis pagalbą, taikomi 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/972 (toliau – Reglamentas Nr. 651/2014), reikalavimai; tokiu atveju Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę veiklą vykdantiems juridiniams asmenims atskiros valstybės pagalbos schemos tvirtinamos aplinkos ministro įsakymu. Reglamento Nr. 651/2014 reikalavimai netaikomi programos lėšomis finansuojamiems Projektams, įgyvendinamiems pagal Tvarkos aprašo 5.6 papunktį ir ūkinės veiklos nevykdantiems pareiškėjams.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-661, 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-06, i. k. 2019-17759*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

48. Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų projektų maksimalų skiriamos subsidijos dydį riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: finansavimo dydis negali būti didesnis kaip 0,15 Eur vienam projektu sumažinamam kilogramui $CO_2$ ekvivalento. Metinę sąmatą detalizuojančiame plane gali būti nustatytas kitoks subsidijos dydį ribojantis aplinkosauginio efektyvumo kriterijus. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką (Tvarkos aprašo 2 priedas).
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

49. Subsidijos neteikiamos projektams, jei Aplinkos ministerija yra priėmusi sprendimą pritarti tokiems projektams, kaip bendrai įgyvendinamiems projektams.

50. Mažos apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 12 mėnesių, vidutinės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 18 mėnesių, didelės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 36 mėnesiai. Atsakingoji institucija gali pratęsti projekto įgyvendinimo laikotarpį, tačiau ne ilgiau kaip 6 mėnesiams dėl objektyvių nuo pareiškėjo nepriklausančių priežasčių, kurių pareiškėjas negalėjo numatyti pateikiant ir vertinant paraišką.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

51. Projekto išlaidos apmokamos ir projekto priežiūra atliekama projekto finansavimo sutartyje nustatyta tvarka arba Tvarkos aprašo nustatyta tvarka, kai sutartis nesudaroma.

52. Projekto išlaidos gali būti apmokamos išlaidų kompensavimo ir / arba sąskaitų apmokėjimo būdu. Pagal kiekvieną mokėjimo prašymą išlaidos apmokamos atsižvelgiant į projekto finansavimo šaltinių proporcingumo principą, išskyrus atvejus, kai Tvarkos aprašas ar sudaryta finansavimo sutartis nenustato kitaip.

53. Atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektams) pareiškėjo prašymu gali priimti sprendimą skirti iki 30 procentų subsidijos (neįskaitant šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitos patvirtinimo ir galutinio projekto audito išlaidų) dydžio avansinį mokėjimą. Konkretus avanso dydis nurodomas finansavimo sutartyje. Avansinis mokėjimas atliekamas pareiškėjui pateikus avansinio mokėjimo prašymą ir finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos (reikalavimas pateikti garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos netaikomas biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė). Sumokėta avansinė lėšų suma proporcingai atskaitoma iš kitų mokėjimų, jeigu finansavimo sutartyje nenumatyta kitaip.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

54. Pareiškėjui pateikus tinkamai įformintą avansinio mokėjimo prašymą, atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) per 15 darbo dienų patikrina avansinį mokėjimo prašymą ir perduoda Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui prašyme nurodytą avansinio mokėjimo sumą išmokėti pareiškėjui.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

55. Viso projekto išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentai turi būti saugomi ne trumpiau kaip 10 metų.

56. Esant projekto išlaidų apmokėjimui išlaidų kompensavimo būdu, subsidija teikiama

pareiškėjui, jei:

56.1. pateikiamas tinkamai užpildytas mokėjimo prašymas;

56.2. išlaidas atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) pripažino tinkamomis;

56.3. tiesiogiai patirtos išlaidos atitinka 63 ir 64 punktuose nustatytus reikalavimus;

56.4. išlaidos skirtos apmokėti už pateiktas prekes ar suteiktas paslaugas, atliktus darbus;

56.5. išlaidos yra įformintos dokumentais, t. y. visos pareiškėjų patirtos išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentais, turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

57. *Neteko galios nuo 2020-05-29*

*Punkto naikinimas:*

*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

58. Esant projekto išlaidų apmokėjimui sąskaitų apmokėjimo būdu:

58.1. pareiškėjas turi patikrinti kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo pateiktą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrinti ir priimti atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes (išskyrus išankstinio apmokėjimo sąskaitą) ir, pasirašęs sąskaitą kaip tinkamą apmokėti, kartu su priėmimo – perdavimo aktu pridėti prie mokėjimo prašymo ir teikti atsakingajai institucijai ar Aplinkos ministerijai (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) sutartyje nustatytu periodiškumu;

58.2. pareiškėjas, gavęs lėšas, per 7 dienas išmoka jas (taip pat nuosavas lėšas projektui įgyvendinti, jeigu buvo įsipareigojęs skirti tam lėšų ir jos nepervestos anksčiau) rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir atsiunčia atsakingajai institucijai pranešimą apie apmokėjimą kartu su visomis išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų kopijomis. Kol pareiškėjas neišmoka mokėjimo prašyme nurodytų lėšų rangovui, paslaugų teikėjui ar prekių tiekėjui ir atsakingajai institucijai nepateikia pranešimo apie patirtų išlaidų apmokėjimą, atsakingoji institucija netvirtina vėliau pareiškėjo teikiamo (-ų) mokėjimo prašymo (-ų).

59. *Neteko galios nuo 2021-05-27*

*Punkto naikinimas:*

*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

60. Pateikus tinkamai įformintą mokėjimo prašymą ir visus išlaidų pagrindimo ir (ar) apmokėjimo įrodymo dokumentus, atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) projekto išlaidas apmoka ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo pareiškėjo mokėjimo prašymo registravimo dienos. Pareiškėjas raštu informuojamas apie mokėjimo prašymo patvirtinimą ir pervestą subsidijos sumą.

61. Kai sudaroma finansavimo sutartis, kiekvienam projektui taikytinas išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas projekto finansavimo sutartyje. Viename projekte gali būti derinami abu Tvarkos aprašo 52 punkte nurodyti projekto išlaidų apmokėjimo būdai. Jei finansavimo sutartis nėra sudaroma, taikomas išlaidų kompensavimo būdas.

62. Pareiškėjai darbų, paslaugų ir prekių pirkimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, turi atlikti vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, kai pareiškėjas yra perkančioji organizacija, arba vadovaudamiesi Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. D1-762 „Dėl ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kai pareiškėjas nėra perkančioji organizacija. Atsižvelgiant į nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartyse nustatytas sąlygas, aplinkos ministro sprendimu gali būti nustatyta kita pirkimų vykdymo tvarka.

## VI SKYRIUS
## REIKALAVIMAI PROJEKTO IŠLAIDOMS

63. Tinkamos projekto išlaidos turi būti patirtos nuo einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos.

64. Konkrečios tinkamų išlaidų kategorijos aplinkos ministro įsakymu nustatomos atskirai kiekvienai metinėje sąmatoje numatytai lėšų panaudojimo sričiai ir (arba) metinę sąmatą detalizuojančiame plane numatytoms lėšų panaudojimo sričių finansuojamoms priemonėms. Tinkamų išlaidų kategorijos papildomos atsižvelgiant į einamųjų metų metinėje sąmatoje ar metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytas finansuojamas priemones.

65. Visos projekto išlaidos, išvardintos paraiškoje, turi atitikti išlaidų kategorijas, nustatytas aplinkos ministro įsakymu dėl tinkamų projektų išlaidų kategorijų.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

66. Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

66.1. žemės pirkimo arba nuomos ir su tuo susijusios išlaidos;

66.2. nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių ar patalpų ir žemės, ant kurios jie pastatyti) pirkimo, nuomos arba lizingo (finansinės nuomos) ir eksploatavimo išlaidos;

66.3. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos) išlaidos;

66.4. transporto priemonių, lizingo (finansinės nuomos), eksploatavimo ir su tuo susijusios išlaidos**,** jeigu aplinkos ministro įsakymu patvirtintoje Valstybės pagalbos schemoje nenustatyta kitaip;

*Papunkčio pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

66.5. paskolos suteikimas ar grąžinimas, palūkanos už gautą paskolą;

66.6. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę susigrąžinti (atskaityti) PVM;

66.7. naudoto turto įsigijimas;

66.8. nuostoliai ir užsienio valiutos keitimo išlaidos;

66.9. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

66.10. išlaidos, tiesiogiai nesusijusios su projekto vykdymu;

66.11. išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) ar yra priimtas sprendimas jas finansuoti iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų;

66.12. gamybos priemonių keitimo į analogiškas gamybos priemones, jų nemodernizuojant, išlaidos;

66.13. sutarčių administravimo mokesčiai;

66.14. išlaidos, kurios apmokėtos ne paties pareiškėjo (jo įgalioto asmens) arba ne pareiškėjo nuosavomis lėšomis;

66.15. sąskaitos už patirtas išlaidas, išrašytos ne pareiškėjo (jo įgalioto asmens) vardu, išskyrus atvejus, jei pareiškėjai yra turto bendrasavininkiai;

66.16. fizinių asmenų, nevykdančių savarankiškos prekių, paslaugų ar darbų pardavimo veiklos pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, prekių, paslaugų ar darbų pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn išlaidos nėra laikomos tinkamomis išlaidomis;

66.17. išlaidos, kurios patirtos užsienio valstybėje ir apmokėtos ne per finansų įstaigą;

66.18. išlaidos, projekto dokumentacijos parengimui, projekto vykdymo ir (ar) techninė priežiūra, dokumentacijos atidavimas kitoms institucijoms, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

*Papildyta papunkčiu:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

67. Projekto tinkamų išlaidų dydis nustatomas atsižvelgiant į pareiškėjo išlaidų realumą, būtinumą ir reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms. Tinkamų išlaidų dalį, kurių nepadengia paramos lėšos, pareiškėjas privalo finansuoti pats. Atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) turi teisę dalį išlaidų priskirti prie netinkamų, jei projekto išlaidos viršija vidutines rinkos kainas.

68. Remiamų veiklų projektai turi būti įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje.

## VII SKYRIUS
## REIKALAVIMAI PROJEKTŲ VIEŠINIMUI

69. Kiekvienas pareiškėjas, įgyvendinęs projektą, finansuojamą Programos lėšomis, privalo pažymėti įsigytą materialųjį turtą ir (ar) viešinti suteiktą paramą.

70. *Neteko galios nuo 2020-05-29*

*Punkto naikinimas:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

71. Pareiškėjai įgyvendinę projektus privalo įrengti informacinę lentą. Rekomenduojamas informacinės lentos dydis 800 x 600 mm. Detalesni informacinių lentų įrengimo reikalavimai nurodyti procedūrų vadove, patvirtintame atsakingosios institucijos direktoriaus įsakymu (toliau – atsakingosios institucijos procedūrų vadovas), kurie skelbiami atsakingosios institucijos interneto svetainėje. Pareiškėjai subsidijos lėšomis įsigiję transporto priemones privalo jas pažymėti.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

72. Pareiškėjams, įgyvendinantiems vidutinės ir didelės apimties informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, paramos viešinimo sąlygos nustatomos finansavimo sutartyse.

## VIII SKYRIUS
## PARAIŠKŲ PRIĖMIMAS, PROJEKTŲ VERTINIMAS IR ATRANKA

73. Įsigaliojus einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiam planui, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas atsakingosios institucijos interneto svetainėje paskelbiama informacija apie preliminarias kvietimų paskelbimų datas ir pagrindines sąlygas.

74. Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos atsakingoji institucija savo interneto svetainėje paskelbia kvietimus teikti paraiškas (paraiškų pateikimo terminus, paraiškų priėmimo ir atrankos būdą, sąlygas ir privalomų su paraiška pateikti dokumentų sąrašą) pagal Tvarkos aprašo 5.1, 5.2, 5.4 ir 5.7 papunkčiuose nurodytas priemones ir pateikia prašymą Aplinkos ministerijai paskelbti Aplinkos ministerijos interneto svetainėje šią informaciją.

75. Pasikeitus paskelbtame kvietime nurodytoms sąlygoms, jeigu keičiama informacija nėra esminė (nekeičiamos paraiškų teikimo sąlygos, ji negali turėti įtakos paraiškų vertinimo rezultatams), atsakingoji institucija apie kvietimo sąlygų keitimą raštu informuoja pareiškėjus, pateikusius paraiškas, ir, atsižvelgdama į sąlygų keitimo turinį, paprašo pareiškėjų per rašte nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 darbo dienų nuo rašto išsiuntimo dienos, pateikti atitinkamą informaciją ar patikslinti paraišką.

76. Jeigu kvietimo teikti paraiškas dokumentuose keičiama informacija yra esminė (keičiamos paraiškų teikimo sąlygos, ji gali turėti įtakos paraiškų vertinimo rezultatams), atsakingoji institucija sustabdo paraiškų priėmimą ir nustato kitą galutinį paraiškų teikimo terminą, kuris konkursiniu atrankos atveju negali būti trumpesnis kaip 30 kalendorinių dienų nuo pakeisto kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dienos. Atsakingoji institucija pareiškėjams, pateikusiems paraiškas iki

kvietimo teikti paraiškas sąlygų pakeitimo dienos, išsiunčia informacinius raštus apie pakeitimus ir prireikus prašo pateikti su pakeitimais susijusią papildomą informaciją ir (ar) dokumentus ir (ar) patikslinti paraišką.

77. Einamaisiais metais pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką paskelbtiems kvietimams pagal tą pačią metinės sąmatos detalizuojančio plano priemonę. Paraiškos, neatitinkančios šiame punkte nustatytų reikalavimų, atmetamos administracinės atitikties vertinimo metu.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

78. Kai Programos lėšomis subsidija yra teikiama aplinkos ministro valdymo sričių valstybės investicijų projektams, šie projektai yra atrenkami ir vertinami remiantis Aplinkos ministro valdymo sričių valstybės investicijų projektų rengimo ir jų įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo nuostatomis. Atrenkant aplinkos ministro valdymo sričių valstybės investicijų projektus, kurie numatomi finansuoti Programos lėšomis, Aplinkos ministerijos padalinys, atsakingas už strateginį planavimą, privalo derinti paraiškas su Aplinkos ministerijos struktūriniu padaliniu. Atrinkti projektai ir jiems skiriama lėšų suma ir kiti specialieji reikalavimai yra nurodomi metinę sąmatą detalizuojančiame plane.

79. Projektai, įgyvendinami pagal Tvarkos aprašo 5.6 papunkčio priemones, atrenkami, vertinami ir jų stebėsena atliekama vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kitais susijusiais teisės aktais. Fizinių asmenų projektai, kuriems mokama kompensacinė išmoka ir juridinių asmenų projektai, kuriems subsidijos mokamos pagal fiksuotus dydžius, finansuojami Klimato kaitos programos lėšomis, įgyvendinami pagal aplinkos ministro įsakymu patvirtintus tvarkos aprašus.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-661, 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-06, i. k. 2019-17759*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

80. Užpildyta paraiška teikiama atsakingajai institucijai su privalomais pateikti dokumentais, nurodytais kvietime. Pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo paraiškas atsakingajai institucijai turi pateikti vienu iš nurodytų būdų:

80.1. tiesiogiai arba naudojantis pašto ir (ar) pasiuntinių teikiamomis paslaugomis – vieną paraiškos originalo egzempliorių su privalomais pateikti dokumentais ir paraiškos elektroninę versiją (MS Word formatu);

80.2. elektroniniu paštu – paraiškos ir privalomų pateikti dokumentų elektronines versijas, pasirašytas teisinę galią turinčiu saugiu elektroniniu parašu;

80.3. Aplinkos projektų valdymo agentūrai – per Aplinkos projektų valdymo informacinę sistemą (toliau – APVIS) – paraiškos ir privalomų pateikti dokumentų elektronines versijas, pasirašytas teisinę galią turinčiu elektroniniu parašu. Kvietime gali būti nustatyti kiti paraiškų pateikimo būdai ir tvarka, jei APVIS funkcinių galimybių nepakanka ir (ar) jos laikinai neužtikrinamos.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

81. Paraiška, pateikta atsakingajai institucijai kitu nei 80 punkte nurodytu būdu, nepriimama.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

82. Paraiška su pateiktais dokumentais užregistruojama Aplinkos ministerijos vieningoje dokumentų valdymo sistemoje (VDVIS) arba APVIS. Pasibaigus kvietimui teikti paraiškas, per 10 darbo dienų sudaromas užregistruotų paraiškų sąrašas, kuriame nurodomas pareiškėjas, projekto pavadinimas, prašoma subsidijos suma, ir paskelbiamas atsakingosios institucijos interneto svetainėje.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

83. Paraiškų atrankos būdai – konkursinis ir tęstinis:
83.1. esant konkursiniam atrankos būdui, paraiškos vertinimui priimamos iki kvietime nurodyto termino;
83.2. esant tęstiniam paraiškų teikimo ir atrankos būdui, paraiškos projektų vertinimui atlikti priimamos, kol pakanka lėšų, skirtų finansavimo priemonei, bet ne ilgiau kaip iki metų, kada paskelbtas kvietimas teikti paraiškas, gruodžio 31 d. Iš jų sudaromas pagrindinis sąrašas.
*Papunkčio pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

84. *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Punkto naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

85. Paraiškos, gautos pasibaigus pagrindinio sąrašo sudarymo terminui, įtraukiamos į rezervinį projektų sąrašą, bet nevertinamos. Projektų paraiškų priėmimui į rezervinį sąrašą nustatomas 30 procentų nuo priimtų paraiškų projektų vertinimui atlikti bendros prašomos subsidijos vertės ribojantis dydis. Paraiškos registruojamos eilės tvarka pagal registracijos datą. Rezervinių projektų sąrašas tvirtinamas atsakingosios institucijos vadovo įsakymu.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

86. Pirmiausia vertinamos ir teikiamos finansavimo sprendimui priimti pagrindiniame sąraše sudarytoje eilėje paraiškos, kurioms pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane skirtų paramos lėšų. Projektų, esančių rezerviniame sąraše, paraiškos gali būti vertinamos ir sprendimas skirti finansavimą priimamas, jei pagrindiniame sąraše paraiškos projektų vertinimui atlikti atmestos, sumažėjo prašomos subsidijos dydis, pareiškėjai atsiėmė paraiškas ar dėl kitų priežasčių joms negalima skirti finansavimo. Einamaisiais metais priėmus sprendimą skirti papildomą finansavimą šiai priemonei, naujas kvietimas neskelbiamas, o vertinimui ir finansavimui projektai teikiami eilės tvarka, pirmiausia iš neįvertintų paraiškų pagrindinio sąrašo ir iš rezervinio projektų sąrašo. Sprendimas dėl projektų finansavimo iš rezervinio sąrašo gali būti priimamas ir projektai į pagrindinį sąrašą įtraukiami iki metų, kada paskelbtas kvietimas, gruodžio 31 d.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

87. Atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) kvietime teikti paraiškas nustato privalomų kartu su paraiška pateikti dokumentų sąrašą. Jeigu atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (ar) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui raštu arba el. paštu siunčiamas pranešimas, kuriame prašoma pareiškėjo per nustatytą terminą, ne trumpesnį kaip 5 darbo dienos ir ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų, pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Jei per nurodytą terminą paraiška nepatikslinama ar nepateikiami trūkstami dokumentai ir priežastys, kodėl nebuvo galima per nurodytą terminą patikslinti paraiškos, nepripažįstamos svarbiomis (pavyzdžiui, ligos atvejis),

paraiška atmetama. Jei atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad kartu su paraiška pateikta mažiau nei pusė privalomų pateikti dokumentų, paraiška toliau nevertinama ir atmetama.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

88. Projektų vertinimą sudaro:
88.1. administracinės atitikties vertinimas;
88.2. aplinkosauginis – techninis projekto vertinimas.
89. Projektų vertinimą atlieka atsakingosios institucijos darbuotojas, vadovaudamasis atsakingosios institucijos tvarkos aprašu. Esant reikalui, gali būti pasitelkiami nepriklausomi ekspertai.
90. Atliekant projektų vertinimą, turi būti laikomasi šių principų:
90.1. skaidrumo ir nešališkumo – visi vertintojai privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą;
90.2. konfidencialumo – vertintojai atsako už tai, kad paraiškoje ir kituose pareiškėjo pateiktuose dokumentuose esanti informacija būtų naudojama tik vertinimo tikslais.

**9 skyrius.** *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Skyriaus naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

## X SKYRIUS
## PROJEKTŲ VERTINIMAS IR SPRENDIMO DĖL FINANSAVIMO PRIĖMIMAS

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

98. Tvarkos aprašo 5.1, 5.2, 5.4 ir 5.7 papunkčiuose nurodytų mažos, vidutinės ir didelės apimties projektų paraiškų finansavimui gauti pateikimas, vertinimas ir sprendimų dėl projektų finansavimo priėmimas atliekami vadovaujantis vienu iš 83 punkte nustatytu paraiškų pateikimo būdu. Konkretus atrankos būdas priemonei nurodomas metinę sąmatą detalizuojančiame plane.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

99. Nustatyta tvarka pateiktos paraiškos vertinamos eilės tvarka pagal jų registracijos datą. Vienos paraiškos administracinės atitikties vertinimas negali trukti ilgiau kaip 30 darbo dienų nuo paraiškos registravimo dienos, kai paraiškų atrankos būdas – tęstinis, ir ne ilgiau kaip 30 darbo dienų nuo kvietimo teikti paraiškas pabaigos, kai paraiškų atrankos būdas – konkursinis. Rezervinio sąrašo paraiškos nevertinamos. Esant konkursiniam paraiškų atrankos būdui, atsakingosios institucijos sprendimu terminas gali būti pratęstas 10 darbo dienų. Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar paraiška tinkamai užpildyta, pateikti visi reikalaujami dokumentai, ar pareiškėjas yra tinkamas subsidijai gauti, ar tenkinami nustatytieji specialieji reikalavimai. Paraiškos, neatitinkančios einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiame plane pareiškėjui ir (ar) paramos gavėjui keliamų ar kitokių jame nustatytų reikalavimų, atmetamos.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

100. Paraiškos, visiškai atitinkančios administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, teikiamos toliau aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo etapui.
101. Esant konkursiniam paraiškų teikimo būdui, kai administracinės atitikties reikalavimus atitinkančiose paraiškose prašoma paramos suma viršija planuojamą paskirstyti paramos sumą, atsakingoji institucija sudaro paraiškų eilę pagal projektų naudingumo kriterijus, nustatytus atsakingosios institucijos tvarkos apraše ir/arba skelbtame kvietime teikti paraiškas. Projektų

naudingumo kriterijai apskaičiuojami ir paraiškų eilė sudaroma pagal pirminėje paraiškoje nurodytą informaciją. Paraiškoms sudarytoje eilėje, kurioms pakanka einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos, atliekamas aplinkosauginis–techninis vertinimas, paraiškoms, kurioms nepakanka paramos lėšų, minėtas vertinimas neatliekamas.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

102. Paraiškų eilė sudaroma vadovaujantis informacija, kurią pareiškėjas nurodė pateiktoje paraiškoje. Paraiškoje nurodyti duomenys be atsakingosios institucijos leidimo po paramos paraiškos pateikimo dienos negali būti koreguojami ar tikslinami.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

103. Atlikus paraiškų, esančių sudarytoje pirminėje eilėje, kurioms pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos sumos, aplinkosauginį–techninį vertinimą, ir nustačius, kad po vertinimo pasikeičia eilėje esančių ir įvertintų projektų naudingumo rodikliai, t. y. nepasiekiami pradinėje paraiškoje deklaruoti rodikliai ir todėl keičiasi pirminė paraiškų eilė, tikslinama pirminė paraiškų eilė ir sudaroma nauja paraiškų eilė pagal po vertinimo pasikeitusius naudingumo kriterijus. Šiuo atveju atliekamas kitų, patikslintoje eilėje esančių paraiškų, kurioms pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos sumos, aplinkosauginis–techninis vertinimas. Vertinami ir sprendimas dėl finansavimo skyrimo priimamas projektams, kuriems po aplinkosauginio–techninio vertinimo pakanka metinę sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos. Paraiškoms, kurioms nebuvo atliktas aplinkosauginis-techninis vertinimas ir neužteko paramos lėšų, nebevertinamos.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

104. Aplinkosauginį–techninį projekto vertinimą organizuoja ir atlieka atsakingosios institucijos darbuotojas (-ai) ir, esant reikalui, nepriklausomas (-i) ekspertas (-ai). Aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo metu vertinimas atliekamas atsakingosios institucijos nustatyta tvarka.

105. Atsakingoji institucija turi užtikrinti, kad aplinkosauginis–techninis projekto vertinimas truktų ne ilgiau kaip 90 darbo dienų nuo atlikto paraiškos administracinės atitikties vertinimo datos. Šis terminas gali būti atsakingosios institucijos vadovo motyvuotu sprendimu pratęstas ne ilgiau kaip 120 darbo dienų, atsižvelgus į gautų paraiškų apimtis ir skaičių.

106. Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų projektų atveju atitikties aplinkos ministro įsakymu patvirtintiems aplinkosauginiams–techniniams kriterijams vertinimas atliekamas vadovaujantis atsakingosios institucijos nustatyta tvarka ir Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodika (Tvarkos aprašo 2 priedas).

107. Jeigu nustatytas reikalavimas, projekto metu planuojamos įdiegti įrangos ir (ar) rangos darbų techniniai (-is) projektai (-as), turi būti parengti (-as) ir pateikti (-as) atsakingajai institucijai vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Įrangos ir rangos darbų viešieji pirkimai turi būti baigti ir pirkimo sutartys pasirašytos per finansavimo sutartyje nustatytus terminus.

Pareiškėjas, atlikęs pirkimo procedūras, atsakingajai institucijai turi pateikti (dokumentų kopijas arba nuorodas, jeigu dokumentai pasiekiami viešai): pirkimo planą, pirkimo paraišką, įsakymą dėl pirkimo atlikimo, skelbimą apie planuojamą pirkimą, pasirašytas pirkimo sutartis, prisijungimo prie CVP IS pirkimo duomenis su suteikta teise peržiūrėti pirkimo dokumentus ir procedūras (jei pirkimas atliktas CVP IS priemonėmis).
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

108. Aplinkosauginio–techninio vertinimo metu atsakingoji institucija vertina, ar paraiškoje numatytų projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma ir prašomas projektui skirti lėšų dydis pagrįstas, atsakingoji institucija raštu informuoja pareiškėją apie siūlomą skirti subsidijos dydį, jei nustatoma, kad prašoma subsidija nepagrįsta. Pareiškėjas atsakingajai institucijai atsako, ar sutinka dėl siūlomo skirti subsidijos dydžio, per 5 darbo dienas.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

109. Esant tęstiniam atrankos būdui ir konkursiniam atrankos būdui, sprendimą dėl finansavimo skyrimo priima atsakingoji institucija.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

110. *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Punkto naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

111. Esant konkursiniam būdui, atsakingoji institucija gali priimti sprendimą dėl rezervinio projektų sąrašo sudarymo, kuriems, atsiradus papildomų lėšų, būtų skiriamas finansavimas. Toks sąrašas sudaromas iš projektų, kurie perėjo visus vertinimo etapus, tačiau dėl jų nepriimtas sprendimas skirti finansavimą, nes buvo viršytas kvietime numatytas paskirstyti lėšų limitas. Projektai į rezervinį sąrašą įtraukiami eiliškumo tvarka, pradedant nuo surinkusių daugiausia balų. Rezervinį projektų sąrašą tvirtina atsakingosios institucijos direktorius. Einamaisiais metais priėmus sprendimą skirti papildomą finansavimą priemonei, naujas kvietimas neskelbiamas, o finansavimui projektai teikiami eilės tvarka iš rezervinio projektų sąrašo.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

112. *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Punkto naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

113. Vadovaujantis atsakingosios institucijos vertinimo išvadomis, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jų įvertinimo, priimamas sprendimas dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo kiekvienam atrinktam projektui. Sprendimą dėl finansavimo skyrimo priima atsakingoji institucija. Atsakingosios institucijos sprendimas neskirti finansavimo įforminamas atsakingosios institucijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie priimtą spendimą atsakingoji institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją ir Aplinkos ministerijos struktūrinį padalinį, paskelbia sprendimą skirti finansavimą atsakingosios institucijos interneto svetainėje ir Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

114. *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Punkto naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

## XI SKYRIUS
## SUTARČIŲ DĖL FINANSAVIMO TEIKIMO SUDARYMAS

115. Informacija apie projektus, kurių įgyvendinimui numatyta skirti finansavimą, turi būti paskelbta atsakingosios institucijos interneto svetainėje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie priimtą sprendimą skirti finansavimą gavimo. Šioje informacijoje turi būti nurodyti pareiškėjai, projektų pavadinimai, planuojama veikla ir rezultatai, numatoma skirti paskola ar subsidija.

*Punkto pakeitimai:*

*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

116. Priėmus sprendimą skirti finansavimą, atsakingoji institucija teisės aktų nustatytą tvarka skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos *(de minimis)* pagalbos registre.

117. Subsidijos skyrimo atveju atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) ir pareiškėjas pasirašo finansavimo sutartį.

118. Kai finansavimo sutartis nesudaroma, pareiškėjas privalo laikytis įsipareigojimų, kurie nurodyti pateiktoje paraiškoje, pareiškėjo deklaracijoje ir Tvarkos apraše.

119. Jeigu aplinkos ministro įsakymu nenumatyta kitaip, atsakingoji institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo parengia finansavimo sutarties projektą ir pateikia pareiškėjui derinti. Finansavimo sutartis turi būti suderinta ir pasirašyta per 2 mėnesius nuo sutarties projekto pateikimo derinti dienos. Per nustatytą terminą dėl pareiškėjo kaltės nepasirašius suderintos finansavimo sutarties, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako.

120. Skyrus finansavimą atsakingos institucijos sprendimu, iki pasirašant finansavimo sutartį, pareiškėjas, esant atsakingosios institucijos pritarimui, gali pakeisti projektų techninius sprendimus, kurių nebuvo galima numatyti paraiškos teikimo ar vertinimo metu, jeigu juos pakeitus išlieka sąlygos pasiekti projekto aplinkosaugos rodiklius, planuojamus energijos sutaupymus, nedidinant mokamos subsidijos sumos ir esant konkursiniam atrankos būdui, jei nesikeičia vertinimo metu skirti balai.

*Punkto pakeitimai:*

*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

121. Pareiškėjui atlikus projekto viešuosius pirkimus ir sudarius pirkimo sutartis, atsakingos institucijos sprendimu pareiškėjo projektui paskirtas maksimalus subsidijos dydis tikslinamas finansavimo sutartimi su galutiniu mokėjimo prašymu, neviršijant atsakingosios institucijos sprendime nurodyto maksimalaus subsidijos dydžio.

*Punkto pakeitimai:*

*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

122. Mokėtinos subsidijos dydis mažinamas atsižvelgiant į sumažėjusį prekių, paslaugų, darbų kiekį. Pasikeitus projekto kiekiui, išlaidos finansavimo sutartimi patvirtintoje sąmatoje gali būti perskirstytos tarp skirtingų sąmatos eilučių nekeičiant bendros subsidijos vertės, tai įforminant finansavimo sutarties pakeitimu. Atsiradus nenumatytoms papildomoms projekto išlaidoms, jeigu neviršijama aplinkos ministro įsakymu skirta maksimali subsidijos suma, pareiškėjui ir atsakingajai institucijai įforminus finansavimo sutarties pakeitimą ar papildymą, šios išlaidos gali būti pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

123. *Neteko galios nuo 2021-05-27*

*Punkto naikinimas:*

*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

124. Paskolos skyrimo atveju atsakingoji institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja kredito įstaigą apie sprendimą teikti Programos lėšomis paskolą ir jos teikimo sąlygas. Jei kredito įstaiga nurodytomis sąlygomis sutinka Tvarkos aprašo IV skyriuje nustatyta tvarka suteikti paskolą pareiškėjui, kredito įstaiga ir Aplinkos ministerija pasirašo tikslinės paskolos

sutartį.

125. Ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo tikslinės paskolos sutarties pasirašymo pareiškėjas ir kredito įstaiga turi sudaryti paskolos suteikimo sutartį ir šios sutarties kopiją pateikti Aplinkos ministerijai ir atsakingajai institucijai.

126. Atsakingoji institucija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tikslinės paskolos sutarties sudarymo parengia projekto finansavimo sutarties projektą ir pateikia pareiškėjui pasirašyti. Pareiškėjas turi pasirašyti finansavimo sutartį per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos. Pareiškėjui nepasirašius finansavimo sutarties per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako. Tikslinės paskolos sutartyje numatoma sąlyga, kad pareiškėjui nepasirašius finansavimo sutarties per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos tikslinės paskolos sutartis nutraukiama.

## XII SKYRIUS
## PROJEKTŲ PRIEŽIŪRA

127. Tvarkos aprašo 5.1, 5.2, 5.4. ir 5.7 papunkčiuose nurodytų projektų priežiūrą sudaro šie etapai:

127.1. parengiamasis etapas – atsakingosios institucijos patvirtinta tvarka gali būti atliekama projekto patikra vietoje, kurios metu bent du atsakingosios institucijos darbuotojai ir, prireikus, nepriklausomas ekspertas tikrina projekto įgyvendinimo vietą ir technines sąlygas patikrindami paraiškoje ir su ja pateiktuose dokumentuose esančios informacijos atitiktį esamai situacijai;

*Papunkčio pakeitimai:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

127.2. techninio įgyvendinimo etapas – projekto įgyvendinimo metu, kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, prireikus bent du atsakingosios institucijos darbuotojai ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas gali atlikti įgyvendinamo projekto techninių parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje ir įvertinti projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai;

127.3 galutinio įgyvendinimo etapas – įgyvendinus projektą, bent du atsakingosios institucijos darbuotojai ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas atlieka projekto techninio įgyvendinimo parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje (tai atliekama sumontavus ir pradėjus eksploatuoti įrangą) ir įvertina projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai. Atsakingosios institucijos darbuotojai turi patikrinti išlaidų pagrindimo dokumentuose deklaruotą prekių, paslaugų ir darbų atlikimo kiekį, dydžius, įsitikina jų faktiniu buvimu ir eksploatavimu pagal paskirtį, projekto užbaigtumu pagal teisės aktų reikalavimus ir kt. Jei projektai finansuojami subsidijų forma, tai galutinė subsidijos dalis išmokama tik atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą. Jei pareiškėjas pateikia vienintelį mokėjimo prašymą per projekto įgyvendinimo laikotarpį, subsidija išmokama tik atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą;

127.4. Jei Atsakingajai institucijai projekto įgyvendinimo metu kyla įtarimų, kad projekto finansavimo sutartis vykdoma netinkamai, atliekamas pažeidimo tyrimas. Pareiškėjams, įgyvendinantiems projektą, finansuojamą programos lėšomis, nevykdant ar netinkamai vykdant 127.1–127.3. papunkčiuose numatytus įsipareigojimus taikomas iki 100 procentų subsidijos sumažinimas. Sprendimas priimamas atsakingosios institucijos direktoriaus įsakymu;

*Papildyta papunkčiu:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

127.5. karantino, ekstremaliosios situacijos metu patikros projekto įgyvendinimo vietoje gali būti atliekamos nuotoliniu būdu (naudojant nuotraukas, vaizdo įrašus, dokumentus ir pan.).

*Papildyta papunkčiu:*
*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

128. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio pradžia pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio pradžios po projekto galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo datos. Apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio pradžią pareiškėjas informuojamas per 5 darbo dienas nuo galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo datos.
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

129. Pareiškėjas kartu su galutiniu mokėjimo prašymu atsakingajai institucijai turi pateikti šiuos dokumentus:

129.1. esant avansiniam apmokėjimui, informaciją apie projekto sąskaitoje sukauptas palūkanas. Projekto sąskaitoje sukauptų palūkanų dydžiu mažinama pagal galutinį mokėjimo prašymą mokėtina suma, jei sukauptų palūkanų dalis yra didesnė už pagal galutinį mokėjimo prašymą mokėtiną projekto sumą, tokiu atveju, pareiškėjas privalo grąžinti perviršį į atsakingosios institucijos nurodytą sąskaitą;

129.2. *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Papunkčio naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

129.3. pasiektus atitinkamoje priemonėje keliamus tikslus pagrindžiančius dokumentus (pavyzdžiui, Pastato energinio naudingumo sertifikatą ir pan.);

129.4. ilgalaikio turto įvedimo į apskaitą dokumentus. Jeigu diegiama įranga, taip pat turi būti pateikti įrangos įvedimo į eksploataciją aktai;

129.5. statybos, kuri yra finansuojamo projekto dalis, užbaigimo, atlikto Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, patvirtinančius dokumentus;

129.6. faktinį atliktų darbų, įsigytų prekių ir paslaugų kiekį pagrindžiančius dokumentus;

129.7. kitus atsakingosios institucijos nurodytus dokumentus.

130. *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Punkto naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

131. Didelės, vidutinės ir mažos apimties Tvarkos aprašo 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų projektų atveju pareiškėjas atsakingajai institucijai privalo pateikti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ataskaitas, kurių formas tvirtina atsakingosios institucijos direktorius. Ataskaitose turi būti nurodyta veikla ir (ar) įrenginys, kuro rūšis, sunaudoto kuro kiekis (pagamintos šilumos energijos kiekis), sutaupytas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis per vienerius metus ir kita susijusi informacija, kuri turi būti pagrįsta apskaitos prietaisų parodymais ir (ar) skaičiavimų rezultatais:
*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

131.1. praėjus 15 mėnesių po projekto galutinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, – už pirmus 12 mėnesių veiklos po šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio pradžios. Pirmų metų ataskaitas, parengtas pagal 131 punkte nustatytus reikalavimus, turi patvirtinti nepriklausomi vertintojai. Nepriklausomų vertintojų patvirtintą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ataskaitą (ataskaitoje tikrinamas projekto aplinkosaugos rodiklių įvykdymas procentais) per 20 darbo dienų nuo jos gavimo datos atsakingoji institucija patikrina ir patvirtina arba priimamas sprendimas pagal Tvarkos aprašo 145 punktą;

131.2. *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Papunkčio naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

131.3. *Neteko galios nuo 2021-05-27*
*Papunkčio naikinimas:*
*Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638*

131.4. nepriklausomo vertintojo šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitoje, teikiamoje vadovaujantis 131.1 papunkčiu turi būti:

131.4.1. nurodyta projekto informacija: projekto pavadinimas, pareiškėjo pavadinimas, priemonės pavadinimas, išmokėta subsidijos suma, projektų finansavimo Klimato kaitos programos lėšomis finansavimo sutarties Nr., projekto vertinamasis laikotarpis (t. y. bazinio ir projektinio scenarijų pradžia ir pabaiga);

131.4.2. patvirtinimas, kad pareiškėjo pateikta pirmųjų metų ataskaita atitinka Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo 2 priedo 18 punkto reikalavimus, pateikti skaičiavimai yra patikrinti ir teisingi;

131.4.3. išvardinti dokumentai, kurių patikrinimą vertintojas atliko;

131.4.4. patvirtinimas, kad pareiškėjo skaičiuotas projekto aplinkosaugos rodiklių įvykdymas procentais yra teisingas;

131.4.5. patikrintas naudojamų taršos faktorių teisingumas;

131.4.6. vertinimo išvada.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

132. Atsižvelgiant į nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartyse nustatytas sąlygas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu pareiškėjams gali būti nustatyti papildomi projektų priežiūros reikalavimai.

133. Atsakingoji institucija atlieka visas funkcijas, susijusias su projektų priežiūra projektų įgyvendinimo laikotarpiu ir pasibaigus šiam laikotarpiui, ir užtikrina, kad pareiškėjai laikytųsi visų teisės aktuose, sutartyse ir paraiškose nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų.

## XIII SKYRIUS
## INVESTAVIMAS Į ĮMONIŲ AKCINĮ KAPITALĄ

134. Programos lėšos investuojant į įmonių akcinį kapitalą naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymu, Lietuvos Respublikos kontroliuojančiųjų investicinių bendrovių įstatymu, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymu ir Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu.

135. Metinėje programos sąmatoje numatytas Programos lėšas investicijoms į įmonių akcinį kapitalą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu patikėjimo teise valdo Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka viešo konkurso būdu parinkta valdymo įmonė.

136. Programos lėšų investavimo į įmonių akcinį kapitalą sąlygos numatomos investavimo sąlygų sutartyje, kurią pasirašo Aplinkos ministerija su konkursą laimėjusia valdymo įmone.

137. Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo minėtos sutarties pasirašymo valdymo įmonė turi užregistruoti privataus kapitalo kolektyvinio investavimo subjektą (toliau – Investicinį fondą) Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijoje kartu su valdymo įmonės parengtomis ir su Aplinkos ministerija suderintomis investavimo taisyklėmis.

138. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu priimto sprendimo investuoti Aplinkos ministerija perduoda šiam tikslui skirtas Programos lėšas, įsigydama Investicinio fondo vienetų už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime numatytą sumą.

139. Investavimo sąlygų sutartyje privalo būti nustatytos šios sąlygos:

139.1. per investavimo sąlygų sutartyje nustatytą laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 1 metus nuo Investicinio fondo užregistravimo valdymo įmonė turi pritraukti ne mažiau kaip 30 procentų papildomų lėšų į Investicinį fondą;

139.2. vadovaujantis investavimo sąlygų sutartyje numatytais terminais ir sąlygomis, investavimo taisyklėmis ir prospektu, valdymo įmonė iš Investicinio fondo lėšų turi įsigyti tikslinių įmonių akcijų ir atlikti visas investavimo sąlygų sutartyje numatytas su akcijų valdymu susijusias funkcijas;

139.3. investavimu turi būti pasiektas toks aplinkosauginis efektas: 0,3 Eur investicijų turi būti sumažinti ne mažiau nei du kilogramai $CO_2$ ekvivalento per projekto vykdymo laikotarpį. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 2 priede nustatytą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką;

139.4. vadovaujantis investavimo sąlygų sutarties nuostatomis tikslinės investicijos į įmonių akcinį kapitalą turi būti padarytos ne vėliau kaip 2 metus nuo Investicinio fondo užregistravimo;

139.5. Investicinio fondo lėšų investavimo periodas – nuo 2 iki 5 metų;

139.6. Investicinio fondo veikimo trukmė – 7 metai su galimybe pratęsti dar 2 metams Investavimo sąlygų sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis;

139.7. metinis Investicinio fondo valdymo mokestis (įskaitant depozitoriumo, audito ir kitus mokėjimus) – ne daugiau kaip 3 procentai visų fondo lėšų;

139.8. metinė investicinė fondo grąža, kuri turi būti ne mažesnė nei buvo nustatyta viešo konkurso valdymo įmonei parinkti dokumentuose;

139.9. Investicinio fondo vienetų išpirkimo tvarka ir sąlygos;

139.10. Investicinio fondo lėšų panaudojimo priežiūros ir ataskaitų teikimo tvarka;

139.11. atsakomybė už įsipareigojimų pagal investavimo sąlygų sutartį nevykdymą.

140. Lėšos, gautos išpirkus investicinio fondo vienetus, pervedamos į valstybės iždo sąskaitą, kurioje laikomos Programos lėšos, ir naudojamos metinėje sąmatoje numatytiems projektams finansuoti.

## XIV SKYRIUS
## KOMPENSACINIŲ IŠMOKŲ TEIKIMAS DAUGIABUČIAMS

141. Kompensacinės išmokos daugiabučių namo butų ir kitų patalpų savininkams (fiziniams ir juridiniams asmenims), įgyvendinusiems daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektą ir pasiekusiems ne mažesnę kaip C pastato energinio naudingumo klasę ir skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudas sumažinus ne mažiau kaip 40 procentų, palyginti su skaičiuojamosiomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo, arba skaičiuojamąsias šiluminės energijos sąnaudas sumažinus ne mažiau kaip 25 procentais, palyginti su skaičiuojamosiomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo, kai atnaujinamas (modernizuojamas) daugiabutis namas, kuriam pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą minimalūs privalomi pastatų energinio naudingumo reikalavimai nenustatomi, mokamos vadovaujantis Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1725 „Dėl valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“, nustatyta tvarka ir sąlygomis.

142. Lėšos kompensacinėms išmokoms numatomos metinėje sąmatoje.

143. Su kompensacinių išmokų mokėjimu susijusios valstybės pagalbos dydį Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos *(de minimis)* pagalbos registre registruoja VšĮ „Būsto energijos taupymo agentūra“.

## XV SKYRIUS
## BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

144. Ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio mėnesio 20 dienos atsakingoji institucija pateikia Aplinkos ministerijos struktūriniam padaliniui apibendrintą informaciją apie įgyvendintus Programos lėšomis finansuotus projektus. atsakingoji institucija turi pateikti informaciją apie:

144.1. gautų paraiškų ir registracijos formų skaičių pagal praėjusių metų finansavimo priemones;

144.2. įvertintas paraiškas, pateikiant informaciją apie pareiškėjų planuojamus šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimus, energijos sutaupymą įgyvendinus projektus;

144.3. rezervuotą finansavimą fiziniams asmenims, pateikiant detalią informaciją apie projektus;

144.4. gautus mokėjimo prašymus ir atliktus faktinius mokėjimus pareiškėjams;

144.5. administravimo išlaidoms ir ekspertinėms paslaugoms panaudotas lėšas.

145. Jeigu pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, nesilaiko projekto finansavimo sutarties dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo pareiškėjui sąlygų, atsakingoji institucija priima sprendimą dėl finansavimo sustabdymo, nutraukimo, sumažinimo, išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo ir (ar) finansavimo sutarties dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo pareiškėjui nutraukimo arba šių finansinių korekcijų netaikymo. Jeigu pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, nesilaiko projekto finansavimo sutarties dėl subsidijos suteikimo pareiškėjui sąlygų (ar paraiškos, prie jos pridėtos Pareiškėjo deklaracijos sąlygų ir Tvarkos aprašo nuostatų, kai finansavimo sutartis nesudaroma), atsakingoji institucija atlieka pažeidimo tyrimą pagal atsakingosios institucijos direktoriaus patvirtintą tvarką ir priima sprendimą dėl finansavimo sustabdymo, nutraukimo, sumažinimo ir (ar) išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo arba šių finansinių korekcijų netaikymo

Tais atvejais, kai nepasiektos finansavimo sutartyje nustatytos projekto rodiklių reikšmės, subsidija tikslinama tokia tvarka:

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

145.1. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi ne mažiau kaip 95 procentais, – pareiškėjui priklauso 100 procentų subsidijos;

145.2. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 95 procentais, bet ne mažiau kaip 80 procentų, – pareiškėjui priklauso 90 procentų subsidijos;

145.3. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 80 procentų, bet ne mažiau kaip 65 procentais, – pareiškėjui priklauso 80 procentų subsidijos;

145.4. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 65 procentais, bet ne mažiau kaip 50 procentų, – pareiškėjui priklauso 70 procentų subsidijos;

145.5. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 50 procentų, – pareiškėjas privalo grąžinti visą išmokėtą subsidiją.

146. Projekto aplinkosaugos rodiklių įvykdymas procentais apskaičiuojamas palyginant paraiškoje numatytus aplinkosaugos rodiklius su faktiškai pasiektais aplinkosaugos rodikliais per 12 mėnesių nuo šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

147. Už suteiktas finansavimo lėšas materialųjį ir nematerialųjį turtą pareiškėjas įsigyja savo nuosavybėn ir naudoja finansavimo sutartyje (arba paraiškoje, kai finansavimo sutartis nesudaroma) nustatytais tikslais projekto įgyvendinimo metu ir 5 metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos (arba sprendimo skirti finansavimą projektui, kai finansavimo sutartis nesudaroma) įsigaliojimo dienos be atsakingosios institucijos sutikimo neperleidžiant, neparduodant, neįkeičiant ar kitokiu būdu nesuvaržant daiktinių teisių į turtą.

148. Jei pareiškėjas, įgyvendindamas projektą ar nepraėjus penkeriems metams nuo projekto įgyvendinimo pabaigos (arba sprendimo skirti finansavimą projektui, kai finansavimo sutartis nesudaroma) įsigaliojimo dienos nustojo vykdyti projektą ar naudoti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti skirtos Programos lėšos, savo veikloje perleido, perdavė, įkeitė ar kitokiu būdu suvaržė daiktines teises į jį be atsakingosios institucijos sutikimo, subsidija mažinama arba susigrąžinama proporcingai neišlaikytam investicijų tęstinumo laikotarpiui metais.

149. Pareiškėjai turi teisę apskųsti Aplinkos ministerijos ir atsakingosios institucijos veiksmus ar neveikimą, susijusius su paraiškos vertinimu, atranka, sprendimo dėl finansavimo skyrimo ar neskyrimo priėmimu ir projekto įgyvendinimu teisės aktų nustatyta tvarka.“

---

**1 priedas.** *Neteko galios nuo 2021-02-27*

*Priedo naikinimas:*

*Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913*

Klimato kaitos programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
2 priedas

# IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO SUMAŽINIMO VERTINIMO METODIKA

1. Vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio sumažinimą, įgyvendinus veiklą, iš dalies finansuojamą Programos lėšomis, lyginamas išmetamų ŠESD kiekis įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus) su išmetamu ŠESD kiekiu šios veiklos neįgyvendinus (bazinis scenarijus) per vertinamąjį laikotarpį. Išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas yra išmetamų ŠESD kiekio pagal bazinį scenarijų ir pagal projektinį scenarijų skirtumas.

2. Išmetamų ŠESD kiekis ir bazinio scenarijaus, ir projektinio scenarijaus atveju apskaičiuojamas pagal [1] formulę:

**Išmetamų ŠESD kiekis = veiklos duomenys * taršos faktorius [1]**

3. Programos priemonėms taikomi veiklos duomenys nurodyti 1 lentelėje. Priemonėms, kurių 1 lentelėje nėra, naudojamus veiklos duomenis pasirenka pareiškėjas, pagal projektą atitinkančią švarios plėtros mechanizmo *(angl. clean development mechanizm)* projekto metodiką, skelbiamą Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos (toliau – JTBKKK) sekretoriato interneto tinklalapyje https://cdm.unfccc.int/methodologies/index.html

4. Taršos faktoriai nurodyti 12–15 punktuose.

5. Vertinant išmetamų ŠESD kiekį įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus) ir neįgyvendinus veiklos (bazinis scenarijus), vertinami ir tiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, ir netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis per projekto vertinamąjį laikotarpį. Projekto vertinamo laikotarpio trukmė nurodoma 11 punkte.

6. Tiesioginis išmetamų ŠESD kiekis vertinamas kaip išmetamų ŠESD kiekis pareiškėjo valdomuose įrenginiuose, tai yra:

6.1. iškastinio kuro deginimo metu išmetamo į atmosferą $CO_2$ kiekis (tonomis);

6.2. proceso metu į atmosferą išsiskiriančių ŠESD kiekis, perskaičiuotas į $CO_2$ ekvivalentą ($CO_2e$).

7. Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis vertinamas kaip išmetamų ŠESD kiekis pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, kuriam daro poveikį pareiškėjo veikla ar neveikimas, tai yra:

7.1. išmetamo į atmosferą $CO_2$ kiekis pareiškėjo nevaldomose elektrinėse, sąlygojamas pareiškėjo iš tinklo perkamos elektros energijos kiekiu arba pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos elektros energijos, pakeičiančios elektros gamybą kitose pareiškėjo nevaldomose elektrinėse, kiekiu;

7.2. išmetamo į atmosferą $CO_2$ kiekis centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, sąlygojamas pareiškėjo iš tinklo perkamos šiluminės energijos kiekiu arba pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos šiluminės energijos, pakeičiančios šilumos gamybą kituose pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, kiekiu;

7.3. išmetamo į atmosferą $CO_2$ kiekis, sąlygojamas pareiškėjo į gamtinių dujų tinklą atiduodamo ar kaupiamo dujų rezervuaruose biometano, sąlygojančio gamtinių dujų kiekio pokyčius;

8. Vertinant išmetamų ŠESD kiekį, nevertinamas išmestas ŠESD kiekis, kuris susidarė gaminant diegiamą įrangą, ją transportuojant, įrengiant, išmontuojant ir utilizuojant.

9. Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis ir tiesioginis išmetamų ŠESD kiekis sudedamas vertinant išmetamų ŠESD kiekį įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus) ir neįgyvendinus veiklos

(bazinis scenarijus).

10. Vertinant tiesioginį ir netiesioginį išmetamų ŠESD kiekį projektinio scenarijaus atveju naudojamos tokios pačios visuotinio atšilimo potencialo vertės, kuro žemutinės šiluminės vertės, taršos santykiniai energetiniai faktoriai, oksidacijos koeficientai ir taršos faktoriai kaip ir skaičiuojant išmetamų ŠESD kiekį bazinio scenarijaus atveju.

11. Projekto vertinamojo laikotarpio pradžia laikoma, kai projektinio scenarijaus atveju būtų pradėta veikla, sąlygojanti išmetamų ŠESD kiekio mažinimą. Projekto vertinamojo laikotarpio trukmė priklauso nuo įgyvendinamos veiklos tipo:

11.1. klojant naujus arba keičiant centralizuoto aprūpinimo šiluma vamzdynus, garotiekius efektyvesniais, – 25 metai;

11.2. atnaujinant (modernizuojant) pastatus, kai investicijos į išorinių atitvarų apšiltinimą viršija 50 % investicijų, – 25 metai;

11.3.patalpose esančių vamzdynų šilumos izoliacijos pagerinimas, – 20 metų;

11.4. įrengiant vėjo elektrines, saulės elektrines arba hidroelektrines, – 20 metų;

11.5. biometano gamybos projektams, – 15 metų;

11.6. įrengiant šilumos siurblius, naudojančius geoterminę, aeroterminę arbą hidroterminę energiją, – 15 metų;

11.7. įrengiant saulės kolektorius šilumai ir (ar) karštam vandeniui ruošti, – 15 metų;

11.8. įrengiant vėdinimo sistemas su šilumogrąžos įrenginiais, – 17 metų;

11.9. įrengiant katilines arba kogeneracines elektrines, – 15 metų;

11.10. įrengiant efektyvesnius degiklius katilinėse ir kogeneracinėse elektrinėse, išmetamų dūmų šilumos utilizavimo įrenginius (ekonomaizerius), – 15 metų;

11.11. įrengiant automatikos, apskaitos, programinę įrangą, efektyvius siurblius ir ventiliatorius, leidžiančius padidinti energijos gamybos, perdavimo, paskirstymo, vartojimo efektyvumą, – 8 metai;

11.12. keičiant efektyvesniais arba modernizuojant elektros apšvietimo prietaisus, – 15 metų;

11.13. modernizuojant iškastinio kuro transporto infrastruktūrą, diegiant ir (ar) plėtojant transporto priemonių, naudojančių suslėgtas gamtines dujas, suskystintas gamtines dujas, biometaną, vandenilį, infrastruktūrą, – 20 metų;

11.14. diegiant ir (ar) plėtojant transporto priemonių, naudojančių elektrą, infrastruktūrą, – 10 metų;

11.15. įsigyjant biodegalus, elektrą, suslėgtas gamtines dujas, suskystintas gamtines dujas, biometaną, vandenilį vartoti pritaikytus automobilius, hibridinius Europos standartus viršijančius automobilius, – 10 metų;

11.16. kitais atvejais – atsižvelgiant į diegiamos įrangos tikėtiną eksploatavimo trukmę, bet ne daugiau kaip 25 metai;

11.17. jei vienu metu atliekama veikla diegiant įrangą su, tikėtina, skirtinga eksploatavimo trukme, vertinamasis laikotarpis yra sąlygojamas įrangos, kuriai sąnaudos įsigyti ir įdiegti sudarė daugiau kaip 50 % investicijų, tikėtinos eksploatavimo trukmės. Jei nė viena investicijos dalis nesudarė daugiau kaip 50 % investicijos, vertinamasis laikotarpis skaičiuojamas kaip skirtingos įrangos tikėtinų eksploatavimo trukmių svertinis vidurkis pagal investicijos dalį;

11.18. pirmųjų metų ataskaitoje taikomi tie patys vertinamieji laikotarpiai kaip ir paraiškoje.

12. Vertinant tiesioginį išmetamų ŠESD kiekį, vertinamas išmetamas $CO_2$ kiekis, sąlygojamas deginamo kuro, ir kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD:

12.1. vertinant tiesioginį $CO_2$ išmetimą, sąlygojamą deginamo kuro, sudegintas per vertinamąjį laikotarpį kuro kiekis dauginamas iš taršos faktoriaus. Taikomi tipiniai taršos faktoriai kiekvienai deginamo kuro rūšiai:

12.1.1. Lietuvoje vykdomiems projektams taikant tipinius taršos faktorius, kiekvienai deginamo kuro rūšiai naudojamos vertės nurodytos statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas patvirtinto Lietuvos

Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-754 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtinimo 2 priedo 2.18 lentelėje. Jei lentelėje nėra atitinkamos kuro rūšies taršos faktoriaus, tuomet naudojami taršos faktoriai, nurodyti naujausioje Nacionalinėje šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitoje.

12.1.2. paraiškos teikėjas gali siūlyti specifinius taršos santykinius energetinius faktorius, oksidacijos koeficientus ir kuro šilumines vertes, iš jų atitinkamai išskaičiuotus taršos faktorius, jei gali įrodyti, kad specifinės taikomos vertės yra tikslesnės konkrečios veiklos atveju;

12.2. Ne Lietuvoje vykdomiems projektams, taikomi tipiniai taršos faktoriai kiekvienai deginamo kuro rūšiai randami:

12.2.1. jeigu tai Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos (toliau – JTBKKK) I priedo šalis, atitinkamos šalies naujausioje Nacionalinėje šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitoje (*angl., National Inventory Report*), skelbiamoje JTBKKK sekretoriato tinklalapyje https://unfccc.int/ghg-inventories-annex-i-parties/2020

12.2.2. jeigu tai ne JTBKKK I priedo šalis, atitinkamos šalies naujausiame Nacionaliniame pranešime (*angl. National Communication*) skelbiamame JTBKKK sekretoriato tinklalapyje https://unfccc.int/process-and-meetings/transparency-and-reporting/reporting-and-review-under-the-convention/national-communications-and-biennial-update-reports-non-annex-i-parties/national-communication-submissions-from-non-annex-i-parties.

12.2.3. jeigu atitinkamos šalies naujausioje Nacionalinėje ataskaitoje naujausiame Nacionaliniame pranešime (*angl. National Communication*) skelbiamoje skelbiamame JTBKKK sekretoriato tinklalapyje prie atitinkamos kuro rūšies nurodyta, kad naudojami numatytieji taršos faktoriai (*angl. default emission factor*), jie randami 2006 metų Nacionalinių ataskaitų rengimo gairių (*angl. 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories*) 2 dalies. „Energetika“ 2.2. lentelėje https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/.

13. Vertinant netiesioginį išmetamo $CO_2$ kiekį (tonomis) kitose pareiškėjo nevaldomose elektrinėse, sąlygojamą pareiškėjo iš tinklo perkamos elektros energijos kiekiu arba pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos elektros energijos, pakeičiančios elektros gamybą kitose pareiškėjo nevaldomose elektrinėse kiekiu, iš tinklo per vertinamąjį laikotarpį perkamas elektros energijos kiekis arba per vertinamąjį laikotarpį į tinklą patiekiamos elektros energijos kiekis yra dauginamas:

13.1. Lietuvoje vykdomiems projektams iš elektros energijos taršos faktoriaus, kuris lygus 0,42 t $CO_2$e/MWh;

13.2. elektros energijai, gaminamai atsinaujinančių energijos išteklių elektrinėse, jei pareiškėjas gali pateikti elektros tiekėjo deklaraciją, iš elektros energijos taršos faktoriaus, kuris lygus 0,00 t $CO_2$e/MWh;

13.3. Ne Lietuvoje vykdomiems projektams, iš elektros energijos taršos faktoriaus, kuris lygus 0,707 t $CO_2$e/MWh.

14. Vertinant netiesioginį išmetamo $CO_2$ kiekį (tonomis) centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, sąlygojamą pareiškėjo iš tinklo perkamos šiluminės energijos kiekiu arba pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos šiluminės energijos, pakeičiančios šilumos gamybą kituose pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose kiekiu, iš tinklo per vertinamąjį laikotarpį perkamas šiluminės energijos kiekis arba per vertinamąjį laikotarpį į tinklą patiekiamos šiluminės energijos kiekis dauginamas iš centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus, kuris lygus:

14.1. Lietuvoje vykdomiems projektams – 0,10 t $CO_2$e/MWh;

14.2. ne Lietuvoje vykdomiems projektams, kai gamtinės dujos sudaro daugiau kaip 50 proc. kuro balanse – 0,28 t $CO_2$e/MWh;

14.3. ne Lietuvoje vykdomiems projektams, kai biokuras sudaro daugiau kaip 50 proc. kuro balanse – 0,10 t $CO_2$e/MWh;

14.4. specifinei centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmei, jei galima įrodyti, kad specifinė reikšmė tikslesnė konkrečiu atveju.

15. Vertinant netiesioginį išmetamų ŠESD kiekį pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, gali būti vertinamas ir ŠESD kiekis per vertinamąjį laikotarpį, sąlygojamas deginamo iškastinio kuro ir kitų procesų metu išsiskiriančio šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, taikant analogišką metodiką kaip ir vertinant tiesioginius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimus.

16. Jeigu pareiškėjo naudojama (ar tiekiama kitiems vartotojams) šiluma iki projekto įgyvendinimo gaminama iš biokuro, pagamintos šiluminės energijos sumažėjimas dauginamas naudojant centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, nustatytą 14 punkte.

17. Vertinant kitų procesų metu išsiskiriančias ŠESD, jų į atmosferą išmetamas kiekis perskaičiuojamas į $CO_2$ ekvivalentą ($CO_2e$), taikant tokius ŠESD išmetimo perskaičiavimo į $CO_2$ ekvivalentą ($CO_2e$) koeficientus – visuotinio atšilimo potencialo (VAP) vertes:

17.1.1. 1 t anglies dvideginio ($CO_2$) perskaičiuojama kaip 1 t $CO_2e$;

17.1.2. 1 t metano ($CH_4$) perskaičiuojama kaip 25 t $CO_2e$;

17.1.3. 1 t azoto suboksido ($N_2O$) perskaičiuojama kaip 298 t $CO_2e$;

17.1.4. 1 t sieros heksafluorido ($SF_6$) perskaičiuojama kaip 22800 t $CO_2e$;

17.1.5. 1 t azoto trifluorido ($NF_3$) perskaičiuojama kaip 17200 t $CO_2e$

17.1.6. kitų ŠESD VAP vertės randamos JTBKKK šalių konferencijos sprendimo 24/CP.19 (angl. decision 24/CP.19 "Revision of the UNFCCC reporting guidelines on annual inventories for Parties included in Annex I to the Convention") III priede, JTBKKK sekretoriato tinklalapyje https://unfccc.int/resource/docs/2013/cop19/eng/10a03.pdf#page=2.

18. Išmetamųjų ŠESD kiekių skaičiavimo pagrindimui kartu su paraiška ir (ar) su pirmųjų metų ataskaita pateikiami šie duomenys:

18.1. Pareiškėjo pavadinimas, projekto pavadinimas, projekto vertinamasis laikotarpis (bazinio ir projektinio scenarijų pradžia ir pabaiga);

18.2. Bazinio scenarijaus veiklos duomenys. Jei taikoma, bazinio scenarijaus veiklos duomenų perskaičiavimas pagal projektinio scenarijaus faktinius duomenis;

18.3. Projektinio scenarijaus veiklos duomenys;

18.4. Kuro sąnaudų perskaičiavimas iš natūrinių vienetų į MWh ir (ar) TJ;

18.5. Veiklos duomenų paaiškinimai;

18.6. Dokumentai, pagrindžiantys naudojamų veiklos duomenų teisingumą;

18.7. Išmetamųjų ŠESD kiekių vertinimo duomenų lentelė;

18.8. Projektų finansavimo Klimato kaitos programos lėšomis teikiant subsidijos sutarties, pasirašomos tarp atsakingosios institucijos ir pareiškėjo, Tvarkos aprašo priedas Nr. 9 (jei taikoma).

1 lentelė. Programos priemonėms taikomi veiklos duomenys

| **Eil. Nr.** | **Programos priemonės pavadinimas** | **Vertinamos ŠESD** | **Bazinio scenarijaus veiklos duomenys*** | **Projektinio scenarijaus veiklos duomenys*** |
|---|---|---|---|---|
| 1. | **Energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimas: gyvenamųjų namų ir visuomeninės paskirties pastatų modernizavimas, kitos priemonės, kurios leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės** | | | |

| Eil. Nr. | Programos priemonės pavadinimas | Vertinamos ŠESD | Bazinio scenarijaus veiklos duomenys* | Projektinio scenarijaus veiklos duomenys* |
|---|---|---|---|---|
| | **ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse** | | | |
| 1.1. | privačių juridinių asmenų visuomeninės ir gamybinės paskirties pastatų atnaujinimas (modernizavimas), pasiekiant ne mažesnę nei B pastato energinio naudingumo klasę ir sumažinant skaičiuojamosios šiluminės energijos suvartojimo sąnaudas ne mažiau kaip 40 % lyginant su skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo | $CO_2$ | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje): šilumos, elektros ir (ar) kuro sąnaudos paskaičiuojami pagal prognozuojamus (faktinius) projektinio scenarijaus šilumos, elektros ir (ar) kuro sutaupymus | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje): priimama 0 |
| 1.2. | savivaldybėms priklausančių viešųjų pastatų atnaujinimas (modernizavimas), įgyvendinant Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą | $CO_2$ | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje): šilumos, elektros ir (ar) kuro sąnaudos paskaičiuojami pagal prognozuojamus (faktinius) projektinio scenarijaus šilumos, elektros ir (ar) kuro sutaupymus | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje): priimama 0 |
| 1.3. | privačių juridinių asmenų energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas pagal energijos audito ataskaitas | $CO_2$<br><br>Jei energijos vartojimo efektyvumo priemonė susijusi su šaldymo įranga: fluorintos dujos | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje): šilumos, elektros ir (ar) kuro sutaupymai paskaičiuojami pagal prognozuojamus (faktinius) projektinio scenarijaus šilumos, elektros ir (ar) kuro sutaupymus | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje): elektros sąnaudų padidėjimas dėl įdiegtų papildomų priemonių, kWh; Kitu atveju priimama 0 |
| 2. | **atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo skatinimas, aplinkai palankių technologijų, tarp jų efektyvios energijos** | | | |

| Eil. Nr. | Programos priemonės pavadinimas | Vertinamos ŠESD | Bazinio scenarijaus veiklos duomenys* | Projektinio scenarijaus veiklos duomenys* |
|---|---|---|---|---|
| | **gamybos kogeneracijos būdu, diegimas** | | | |
| 2.1. | atsinaujinančių energijos išteklių *(saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų)* panaudojimas visuomeninės ir gyvenamosios (įvairių socialinių grupių asmenims) paskirties pastatuose, kurie nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, tradicinėms religinėms bendruomenėms, religinėms bendrijoms ar centrams | $CO_2$ | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>jei diegiama saulės jėgainė: iš tinklo suvartojamas elektros energijos kiekis, lygus saulės jėgainėje prognozuojamai pagaminti (faktiškai pagamintai) elektros energijai, iš viso (atiduota į tinklą plius suvartota savo reikmėms), kWh/metus;<br>jei keičiamas CŠT: iš CŠT tinklo suvartojamas šilumos kiekis, lygus šilumos siurblio, biokuro katilo prognozuojamai pagaminti (faktiškai pagamintai) šilumos energijai, kWh/metus;<br>jei keičiamas kuras: kuro kiekis, reikalingas šilumos siurblio, biokuro katilo prognozuojamai pagaminti (faktiškai pagamintai) šilumos energijai, kWh/metus | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>saulės jėgainėje prognozuojama pagaminti (faktiškai pagaminta) elektros energija, iš viso (atiduota į tinklą plius suvartota savo reikmėms), kWh/metus<br><br>iš tinklo suvartojamas elektros energijos kiekis, lygus šilumos siurblio prognozuojamai sunaudoti (faktiškai pagamintai) elektros energijai, kWh/metus |
| 2.2. | atsinaujinančių energijos išteklių *(saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų)* panaudojimas privačių juridinių asmenų visuomeninės, gamybinės paskirties pastatuose, kitos paskirties inžineriniuose statiniuose (sąvartynuose, | $CO_2$ | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>jei diegiama saulės jėgainė: iš tinklo suvartojamas elektros energijos kiekis, lygus saulės jėgainėje prognozuojamai pagaminti (faktiškai | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>saulės jėgainėje prognozuojama pagaminti (faktiškai pagaminta) elektros energija, iš viso (atiduota į tinklą plius suvartota savo |

| Eil. Nr. | Programos priemonės pavadinimas | Vertinamos ŠESD | Bazinio scenarijaus veiklos duomenys* | Projektinio scenarijaus veiklos duomenys* |
|---|---|---|---|---|
| | nuotekų valyklų statiniuose), pakeičiant iškastinio kuro naudojimą | | pagamintai) elektros energijai, iš viso (atiduota į tinklą plius suvartota savo reikmėms), kWh/metus;<br>jei keičiamas CŠT: iš CŠT tinklo suvartojamas šilumos kiekis, lygus šilumos siurblio, biokuro katilo prognozuojamai pagaminti (faktiškai pagamintai) šilumos energijai, kWh/metus;<br>jei keičiamas kuras: kuro kiekis, reikalingas šilumos siurblio, biokuro katilo prognozuojamai pagaminti (faktiškai pagamintai) šilumos energijai, kWh/metus | reikmėms), kWh/metus<br><br>iš tinklo suvartojamas elektros energijos kiekis, lygus šilumos siurblio prognozuojamai sunaudoti (faktiškai pagamintai) elektros energijai, kWh/metus |
| 2.3. | saulės energijos technologijų, šilumos siurblių ir šilumos saugyklų panaudojimas šilumos energijai gaminti, karštam vandeniui ruošti, ir (ar) elektros energijai gaminti atnaujintuose (modernizuotuose) daugiabučiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuotos šildymo sistemos, siekiant nulinio šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo lygio | $CO_2$ | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>kuro kiekis, reikalingas šilumos siurblio, biokuro katilo prognozuojamai pagaminti (faktiškai pagamintai) šilumos energijai, kWh/metus | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>iš tinklo suvartojamas elektros energijos kiekis, lygus šilumos siurblio prognozuojamai sunaudoti (faktiškai pagamintai) elektros energijai, kWh/metus |
| 2.4. | saulės energijos technologijų, šilumos siurblių ir šilumos saugyklų panaudojimo centralizuotais tinklais tiekiamos šilumos energijai gaminti skatinimas, pakeičiant iškastinio kuro naudojimą | $CO_2$ | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>kuro kiekis, reikalingas saulės energijos technologijų, šilumos siurblių ar šilumos | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>dėl saulės energijos technologijų, šilumos siurblių ar šilumos saugyklų atsiradęs |

| Eil. Nr. | Programos priemonės pavadinimas | Vertinamos ŠESD | Bazinio scenarijaus veiklos duomenys* | Projektinio scenarijaus veiklos duomenys* |
|---|---|---|---|---|
| | | | saugyklų prognozuojamai pagaminti (faktiškai pagamintai) šilumos energijai, kWh/metus | papildomas elektros suvartojimas, kWh/metus |
| 2.5. | investicinė parama biometano dujų gamybai ir (ar) biodujų valymo įrenginiams įrengti | $CO_2$ | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>jei atiduodama į gamtinių dujų tinklą ar kaupiama dujų rezervuaruose:<br>gamtinių dujų kiekis, lygus į tinklą planuojamam atiduoti (faktiškai atiduotam) biometano kiekiui, kWh arba dujų rezervuaruose planuojamam sukaupti (faktiškai sukauptam) biometano kiekiui, kWh.<br><br>Iš žaliavos išsiskiriantys ŠESD kiekiai nevertinami. | Paraiškoje (pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje):<br>dėl biometano dujų gamybos ir (ar) biodujų valymo atsiradęs papildomas elektros suvartojimas, kWh/metus.<br><br>jei atiduodama į gamtinių dujų tinklą: gamtinių dujų kiekis žymimas 0, kWh;<br><br>Iš žaliavos išsiskiriantys ŠESD kiekiai nevertinami. |
| 2.6. | miesto ir priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas, skatinant naudoti elektra, biometanu, suslėgtomis gamtinėmis dujomis, suskystintomis gamtinėmis dujomis varomas transporto priemones | $CO_2$ | Paraiškoje:<br>Kuro norma pagal kuro rūšis nustatoma taip:<br>Kai žinomos konkrečios transporto priemonės, kurias numatoma pakeisti mažiau taršiomis priemonėmis, imamas šių transporto priemonių suvartotas kuro kiekis per praėjusius metus, l; rida per praėjusius metus, km; pagal šiuos duomenis apskaičiuojama kuro norma per bazinį | Paraiškoje ir pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje: naujų transporto priemonių prognozuojamas suvartoti (faktiškai suvartota) kuro ar energijos kiekis per metus, pagal atskiras transporto priemonių ir kuro ar energijos rūšis, l, Nm3, kg ir (ar) kWh. |

| Eil. Nr. | Programos priemonės pavadinimas | Vertinamos ŠESD | Bazinio scenarijaus veiklos duomenys* | Projektinio scenarijaus veiklos duomenys* |
|---|---|---|---|---|
| | | | laikotarpį, l/100km.<br>Kai transporto priemonės, kurias numatoma pakeisti mažiau taršiomis, nežinomos, imama bendrovės vadovo patvirtintų kuro normų sąrašo taršiausios transporto priemonės kuro norma.<br><br>Veiklos duomenys (Kuro sąnaudos) bazinio scenarijaus atveju gaunami sudauginus prognozuojamą naujų transporto priemonių ridą su pagal aukščiau aprašytus duomenis apskaičiuota kuro norma.<br><br>Pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje: Veiklos duomenys (Kuro sąnaudos) bazinio scenarijaus atveju gaunami sudauginus faktinę naujų transporto priemonių ridą su pagal aukščiau aprašytus duomenis apskaičiuota kuro norma. | |
| 2.7. | transporto priemonių naudojančių elektrą, suslėgtas gamtines dujas, suskystintas gamtines dujas, biometaną, vandenilį įsigijimas ir joms reikalingos infrastruktūros sukūrimas ir (ar) plėtra, užtikrinant bazinį sukurtos infrastruktūros | $CO_2$ | Kuro norma pagal kuro rūšis nustatoma taip:<br>Kai žinomos konkrečios transporto priemonės, kurias numatoma pakeisti mažiau taršiomis priemonėmis, imamas | Paraiškoje ir pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje: naujų transporto priemonių prognozuojamas suvartoti (faktiškai suvartota) kuro ar energijos kiekis per |

| Eil. Nr. | Programos priemonės pavadinimas | Vertinamos ŠESD | Bazinio scenarijaus veiklos duomenys* | Projektinio scenarijaus veiklos duomenys* |
|---|---|---|---|---|
| | vartotoją | | šių transporto priemonių suvartotas kuro kiekis per praėjusius metus, l; rida per praėjusius metus, km; pagal šiuos duomenis apskaičiuojama kuro norma per bazinį laikotarpį, l/100km.<br>Kai transporto priemonės, kurias numatoma pakeisti mažiau taršiomis, nežinomos, imama bendrovės vadovo patvirtintų kuro normų sąrašo taršiausios transporto priemonės kuro norma.<br><br>Veiklos duomenys (Kuro sąnaudos) bazinio scenarijaus atveju gaunami sudauginus prognozuojamą naujų transporto priemonių ridą su pagal aukščiau aprašytus duomenis apskaičiuota kuro norma.<br><br>Pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje: Veiklos duomenys (Kuro sąnaudos) bazinio scenarijaus atveju gaunami sudauginus faktinę naujų transporto priemonių ridą su pagal aukščiau aprašytus duomenis apskaičiuota kuro norma. | metus, pagal atskiras transporto priemonių ir kuro ar energijos rūšis, l, Nm3, kg ir (ar) kWh.; |

| Eil. Nr. | Programos priemonės pavadinimas | Vertinamos ŠESD | Bazinio scenarijaus veiklos duomenys* | Projektinio scenarijaus veiklos duomenys* |
|---|---|---|---|---|
| 2.8. | taršių technologijų keitimo mažiau taršiomis skatinimas Europos Sąjungos Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančiose įmonėse | $CO_2$<br>$N_2O$ | Paraiškoje ir pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje: išmetamų ŠESD kiekis už praėjusius metus, pagal veiklos vykdytojo metinę išmetamų ŠESD kiekių ataskaitą. | Paraiškoje: prognozuojamas metinis išmetamų ŠESD kiekis.<br>Pirmų metų įgyvendinimo ataskaitoje: išmetamų ŠESD kiekis, už pirmus 12 mėnesių veiklos po šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio pradžios perskaičiuotas pagal veiklos vykdytojo paskutinių kalendorinių metų patvirtintą metinę išmetamų ŠESD kiekių ataskaitą |

* Paraiškoje teikiami prognozuojami bazinių ir projektinių metų duomenys, o pirmųjų metų – perskaičiuojami pagal faktinius.

2 lentelė. Išmetamųjų ŠESD kiekių vertinimo duomenų lentelė

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Esant daugiau kuro ar ŠESD rūšių, įterpkite papildomų eilučių | | | | |
| **Bazinis (palyginamasis) scenarijus** | | | | |
| Tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekis | $CO_2$ išmetimas deginant kurą | Deginamo kuro rūšis (1) | | |
| | | Kuro sąnaudos MWh/metus | (A1) | |
| | | Kuro taršos faktorius | (B1) | |
| | | $CO_2$e išmetimas, t/metus | (C1)=(A1) x (B1) | |
| | | | | |
| | | Deginamo kuro rūšis (2) | | |
| | | Kuro sąnaudos MWh/metus | (A2) | |
| | | Kuro taršos faktorius | (B2) | |
| | | $CO_2$e išmetimas, t/metus | (C2)=(A2) x (B2) | |
| | | | | |
| | | Deginamo kuro rūšis (3) | | |
| | | Kuro sąnaudos MWh/metus | (A3) | |
| | | Kuro taršos faktorius | (B3) | |
| | | $CO_2$e išmetimas, t/metus | (C3)=(A3) x (B3) | |
| | | | | |
| | Kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD | ŠESD rūšis | | |
| | | ŠESD kiekis, t/metus | (A4) | |
| | | Perskaičiavimo į $CO_2$ ekvivalentą koeficientas (VAP) | (B4) | |
| | | ŠESD kiekis, t $CO_2$e/metus | (C4)=(A4) x (B4) | |
| Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis | Elektros energija iš tinklo, MWh/metus (gali būti tiek teigiama, tiek neigiama reikšmės) | | (A5) | |
| | Elektros energijos taršos faktorius, t $CO_2$e/MWh | | (B5) | |
| | Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su elektros energija, t (gali būti tiek teigiama, tiek neigiama reikšmės) | | (C5)= (A5)x(B5) | |
| | Šiluminė energija iš tinklo, MWh (gali būti tiek teigiama, tiek neigiama reikšmės)) | | (A6) | |
| | Šilumos energijos taršos faktorius, t $CO_2$e/MWh | | (B6) | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su šilumos energija, t $CO_2$e/metus (gali būti tiek teigiama, tiek neigiama reikšmės) | | (C6)=(A6)x(B6) | |
| | Sunaudojama gamtinių dujų iš tinklo (biometano projektams), MWh | | (A7) | |
| | Gamtinių dujų taršos faktorius, t $CO_2$e/MWh | | (B7) | |
| | Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su gamtinių dujų energija, t $CO_2$e /metus | | (C7)= (A7)x(B7) | |
| Visas metinis išmetamų ŠESD kiekis, t $CO_2$e/metus | | | (Cb)=(C1) + (C2) + .... + (C7) | |
| **Projektinis scenarijus** | | | | |
| Tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekis | $CO_2$ išmetimas deginant kurą | Deginamo kuro rūšis (1) | | |
| | | Kuro sąnaudos MWh/metus | (A1) | |
| | | Kuro taršos faktorius | (B1) | |
| | | $CO_2$e išmetimas, t/metus | (C1)=(A1) x (B1) | |
| | | | | |
| | | Deginamo kuro rūšis (2) | | |
| | | Kuro sąnaudos MWh/metus | (A2) | |
| | | Kuro taršos faktorius | (B2) | |
| | | $CO_2$e išmetimas, t/metus | (C2)=(A2) x (B2) | |
| | | | | |
| | | Deginamo kuro rūšis (3) | | |
| | | Kuro sąnaudos MWh/metus | (A3) | |
| | | Kuro taršos faktorius | (B3) | |
| | | $CO_2$e išmetimas, t/metus | (C3)=(A3) x (B3) | |
| | | | | |
| | Kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD | ŠESD rūšis | | |
| | | ŠESD kiekis, t/metus | (A4) | |
| | | Perskaičiavimo į $CO_2$ ekvivalentą koeficientas (VAP) | (B4) | |
| | | ŠESD kiekis, t $CO_2$e/metus | (C4)=(A4) x (B4) | |
| Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis | Elektros energija iš tinklo, MWh/metus (gali būti tiek teigiama, tiek neigiama reikšmės) | | (A5) | |
| | Elektros energijos taršos faktorius, t $CO_2$e/MWh | | (B5) | |
| | Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su elektros energija, t $CO_2$e (gali būti tiek teigiama, tiek neigiama reikšmės) | | (C5)= (A5)x(B5) | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Šiluminė energija iš tinklo, MWh (gali būti tiek teigiama, tiek neigiama reikšmės)) | | (A6) | |
| | Šilumos energijos taršos faktorius, t $CO_2$e/MWh | | (B6) | |
| | Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su šilumos energija, t $CO_2$e/metus (gali būti tiek teigiama, tiek neigiama reikšmės) | | (C6)=(A6)x(B6) | |
| | Sunaudojama gamtinių dujų iš tinklo (biometano projektams), MWh | | (A7) | |
| | Gamtinių dujų taršos faktorius, t $CO_2$e/MWh | | (B7) | |
| | Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su gamtinių dujų energija, t $CO_2$e /metus | | (C7)= (A7)x(B7) | |
| Visas metinis išmetamų ŠESD kiekis, t $CO_2$e/metus | | | (Cp)=(C1) + (C2) + .... + (C7) | |
| **Išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas** | | | | |
| Metinis ŠESD išmetimas pagal bazinį scenarijų, t $CO_2$e/metus (perkelti iš Cb) | | | (A) | |
| Metinis ŠESD išmetimas pagal projektinį scenarijų, t $CO_2$e/metus (perkelti iš Cp) | | | (B) | |
| Metinis išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas, t $CO_2$e/metus | | | (C) = (A) - (B) | |
| Vertinamasis laikotarpis, metais | | | (G) | |
| **Bendras išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas, t $CO_2$e** | | | (I)= (C) x (G) | |

*Priedo pakeitimai:*
*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

Klimato kaitos programos lėšų
naudojimo tvarkos aprašo
3 priedas

**(Paraiškos klimato kaitos programos lėšomis finansuojamam informaciniam / tiriamajam projektui forma)**

(Herbas arba prekių ženklas)

_____
(juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų filialo pavadinimas, teisinė forma)

_____
(įstaigos duomenys: buveinės adresas (korespondencijos adresas, jei skiriasi nuo buveinės adreso), telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas)

Aplinkos ministerijai

**PARAIŠKA**
**KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠOMIS FINANSUOJAMAM INFORMACINIAM / TIRIAMAJAM PROJEKTUI**

_____ Nr._____
(data)

**1. PROJEKTAS**

| |
|---|
| 1.1. Projekto pavadinimas: |
| 1.2. Projekto įgyvendinimo trukmė:<br>Pradžia: ____ m. _____ __ d.<br>Pabaiga: ____ m. _____ __ d. |

**2. PAREIŠKĖJAS (PROJEKTO VYKDYTOJAS)**

| |
|---|
| 2.1. Juridinio asmens pavadinimas, kodas: |
| 2.2. Veikla, veiklos kodas pagal EVRK (nepildoma, jei pareiškėjas yra savivaldybė): |
| 2.3. Buveinės adresas: |
| 2.4. Interneto svetainės adresas: |
| 2.5. Telefono Nr.: |
| 2.6. El. pašto adresas: |

| |
|---|
| 2.7. Projekto komanda:<br><br>2.7.1. Projekto vadovas ir jo duomenys (pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas):<br><br>2.7.2. Projekto finansininkas ir jo duomenys (pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas):<br><br>2.7.3. Kontaktinis asmuo (jei ne projekto vadovas) ir jo duomenys (pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas): |
| 2.8. Steigėjai, savininkai, įmonės dalyviai (akcininkai ar akcininkų grupė, dalininkai, nariai): |
| 2.9. Pareiškėjo metinė apyvarta / biudžetas per paskutiniuosius audituotus finansinius metus: |
| 2.10. Darbuotojų skaičius: |
| 2.11. Įmonės įkūrimo data: |
| 2.12. Pareiškėjo patirtis panašiuose projektuose ar veiklos kryptyse: |

## 3. PROJEKTO APRAŠYMAS

| | | | |
|---|---|---|---|
| 3.1. Projekto įgyvendinimo aplinkybės, situacijos analizė: | | | |
| 3.2. Projekto esmė: | | | |
| 3.3. Projekto tikslas, uždaviniai, veiklos ir numatomi projekto rezultatai (*konkretūs, išmatuojami ir apibrėžti laiko požiūriu*): | | | |
| Projekto tikslas<br>*Nurodyti, ką norima pasiekti įgyvendinus projektą.* | Projekto uždaviniai | Projekto veiklos<br>*Nurodyti, kokios veiklos yra būtinos siekiant kiekvieno konkretaus rezultato.* | Numatomi projekto rezultatai<br>*Nurodyti, kokie tikėtini rezultatai siekiant tikslo ir kiekvieno uždavinio.* |
| | 1. | 1.1. | |
| | | 1.2. | |
| | | 1.3. | |
| | 2. | 2.1. | |
| | | 2.2. | |
| | | ... | |
| | ... | | |
| 3.4. Tikslinė grupė: | | | |

3.5. Projekto veiklų įgyvendinimo planas:

| Nr. | Veiklos | Mėnuo | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ | 20__-__ |
| | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | |

3.6. Projekto poveikis, nauda visuomenei ir aplinkai, tvarumas / tęstinumas:

3.7. Projekto viešinimas:

## 4. PROJEKTO IŠLAIDŲ SĄMATA

| Projekto išlaidos pagal atskiras veiklas | Vnt. | Vnt. kaina, Eur be PVM | Bendra kaina, Eur be PVM | Bendra kaina, Eur su PVM | Paramos lėšos, Eur | Nuosavos ir kt. lėšos, Eur | Išlaidų pagrindimas |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |
| Iš viso: | | | | | | | |

## 5. PROJEKTO FINANSAVIMAS

| | |
|---|---|
| 5.1. Bendra projekto vertė, Eur: | |
| 5.1.1. prašoma parama | |
| paskola | |
| subsidija | |
| 5.1.2. nuosavos lėšos | |
| 5.1.3. kiti finansavimo šaltiniai | |

5.2. Paramos būtinumas (*pažymėti*):
[ ] projektas nebus įgyvendintas, jei parama nebus suteikta;
[ ] projektas, suteikus paramą, bus įgyvendintas platesniu mastu;
[ ] suteikus paramą, pagerės projekto kokybė;
[ ] suteikta parama paspartins projekto įgyvendinimą;
[ ] parama neturės įtakos projekto įgyvendinimui.

*Paaiškinkite ir pagrįskite, kokią įtaką parama darytų projektui*:

## 6. PARAIŠKOS PRIEDAI

[ ] Pareiškėjo juridinį statusą patvirtinantis dokumentas, __ lapų.

[ ] Įmonės ar organizacijos įstatų / nuostatų / statuto kopija (išskyrus biudžetines įstaigas), _ lapų.
[ ] Projekto vadovo gyvenimo aprašymas, __ lapų.
[ ] Kita, __ lapų.

**7. PAREIŠKĖJO PATVIRTINIMAS**

Tvirtinu, kad paraiškoje ir jos prieduose pateikta informacija ir dokumentai (ir (ar) jų kopijos) yra teisingi ir atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. Esu susipažinęs su finansavimo teikimo sąlygomis, nustatytomis Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos apraše, ir įsipareigoju jų laikytis. Sutinku, kad informacija apie mano pateiktą paraišką, nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, būtų skelbiama Aplinkos ministerijos interneto svetainėje ir visa su šiuo projektu susijusi informacija būtų naudojama statistikai, vertinimui ir tyrimams.

(Pareigos) (Parašas) (Vardas ir pavardė)

Klimato kaitos programos lėšų
naudojimo tvarkos aprašo
4 priedas

**INFORMACINIŲ IR TIRIAMŲJŲ KLIMATO KAITOS PROJEKTŲ, FINANSUOJAMŲ IŠ KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ, APLINKOSAUGINĖS NAUDOS KRITERIJAI**

| | **Kriterijaus pavadinimas** | **Kriterijaus paaiškinimas** | **Vertinimo balai** |
|---|---|---|---|
| 1. | Projektas atitinka aplinkos ministro įsakymu, kuriuo tvirtinamos metinės sąmatos, nustatytas finansavimo kryptis. | Projektas turi atitikti metinėje sąmatoje ir metinę sąmatą detalizuojančiame plane nustatytą projektų finansavimo kryptį. | Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus jis toliau nevertinamas. |
| 2. | Projektas atitinka aplinkos ministro įsakymu, kuriuo tvirtinamos tinkamų projektų išlaidų kategorijos pagal Programos finansavimo kryptis, nustatytas išlaidų kategorijas. | Paraiškoje pateiktos projekto išlaidos turi atitikti teisės aktuose nustatytus tinkamų finansuoti išlaidų reikalavimus. | Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus jis toliau nevertinamas. |
| 3. | Pareiškėjas atitinka nustatytus reikalavimus, organizaciniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą. | Vertinama, ar pareiškėjas turi pakankamai patirties ir administravimo gebėjimus įgyvendinti projekte numatytas veiklas per projekto įgyvendinimo laikotarpį. Taip pat vertinama, ar pareiškėjas atitinka Tvarkos apraše ir metinę sąmatą detalizuojančiame plane nustatytus reikalavimus. | Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus, jis toliau nevertinamas. |
| 4. | Projektas atitinka Lietuvos nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijoje ir (ar) Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijoje nustatytus tikslus. | Projekto tikslai, veiklos ir uždaviniai turi atitikti nors vieną nurodytą tikslą ir jie turi būti susiję su klimato kaitos srities klausimų įgyvendinimu. | Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus, jis toliau nevertinamas. |
| 5. | Projekte siūlomi finansuoti tikslai ir sprendimai yra aiškūs, konkretūs ir įgyvendinami. Siūlomas projektas turi apibrėžtus, aiškius ir užtikrintus | Vertinama, ar pareiškėjas yra pateikęs detalias projektų sąmatas, komercinius pasiūlymus, pasirašęs sutartis ir kt. Vertinama, ar pareiškėjas užtikrina | Vertinimo balai neskaičiuojami. Projektui neatitikus šio kriterijaus, jis toliau nevertinamas. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | projekto išlaidų finansavimo šaltinius. | finansavimo šaltinį projekto daliai, kuriai neskiriama subsidija ar netinkamoms finansuoti išlaidoms padengti. | |
| 6. | Projekte numatytas pareiškėjo įnašas į projekto finansavimą. | Pirmenybė teikiama projektams, kuriuose prisidedama savo lėšomis prie projekto tinkamų išlaidų finansavimo. | 1. Jei pareiškėjas prašo 40 % arba mažiau maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio, skiriami 4 balai.<br>2. Jei pareiškėjas prašo nuo 60 % iki 40 % maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio, skiriami 3 balai.<br>3. Jei pareiškėjas prašo nuo 80 % iki 60 % maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio, skiriami 2 balai.<br>4. Jei pareiškėjas prašo nuo 80 % iki 90 % maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio (kai subsidija galima iki 100 %), skiriamas 1 balas.<br>5. Jei pareiškėjas prašo nuo 90 % iki 100 % maksimalaus skiriamos subsidijos dydžio (kai subsidija galima iki 100 %), skiriama 0 balų. |
| 7. | Projekte bus siekiama naudoti inovatyvius tyrimo metodus ir problemos sprendimus. | Vertinama, ar projekte užsibrėžtiems rezultatams pasiekti bus naudojami inovatyvus sprendimo ar tyrimo metodai / būdai. Vertinama planuojamojo įgyvendinti projekto užsibrėžtų tikslų, uždavinių mokslinė pridėtinė vertė. | 1. Jei pareiškėjas ketina panaudoti inovatyvius, niekur netaikytus tyrimo metodus ar problemos sprendimo būdus, skiriami 3 balai.<br>2. Jei pareiškėjas ketina naudoti iš dalies inovatyvius tyrimo metodus ar sprendimo būdus, skiriamas 1 balas.<br>3. Jei pareiškėjas ketina naudoti jau išbandytus tyrimo metodus ar problemos sprendimo būdus, skiriama 0 balų. |
| 9. | Projekto tikslai, veiklos ir uždaviniai prisidės prie socialinės naudos kūrimo. | Vertinama, ar planuojamojo įgyvendinti projekto metu ar jį įgyvendinus bus pasiekta pridėtinė vertė visuomenės švietimo ir informacijos didinimo klimato kaitos klausimais. | 1. Jei projektas prisidės prie socialinės naudos kūrimo, skiriami 2 balai.<br>2. Jei projektas iš dalies prisidės prie socialinės naudos kūrimo, skiriamas 1 balas. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | 3. Jei projektas neprisidės prie socialinės naudos kūrimo, skiriama 0 balų. |
| 10. | Įgyvendinant projektą, bus siekiama pritraukti įvairių sričių specialistų. | Vertinama, ar projektui įgyvendinti bus kviečiami įvairių sričių specialistai / atstovai iš privataus sektoriaus, valstybinių ar savivaldybės institucijų, nevyriausybinių organizacijų ar mokslo ar švietimo įstaigų. | Jeigu projekte dalyvauja nors 2 atstovai iš skirtingų sričių / institucijų, skiriamas 1 balas. |
| 11. | Įgyvendinant projektą bus užtikrinamas aukštos kvalifikacijos ekspertų/ specialistų dalyvavimas. | Vertinama, ar projekte dalyvaujančių ekspertų / specialistų kvalifikacija ir (ar) patirtis pakankama, kad būtų sėkmingai įgyvendintas projektas. | 1. Jei projekte dalyvauja daugiau kaip pusė visų ekspertų, turinčių nors 10 metų patirties atitinkamoje srityje, skiriami 6 balai.<br>2. Jei projekte dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų ekspertų, turinčių nors 10 metų patirties atitinkamoje srityje, skiriami 4 balai.<br>3. Jei projekte dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų ekspertų, turinčių nors 5 metų patirties atitinkamoje srityje, skiriama 2 balai. |
| 12. | Projekte naudotų rezultatų ir metodų taikymo galimybių užtikrinimas. Projekto tęstinumas. | Vertinamas projekto rezultatų ir metodų pritaikomumas kituose projektuose, sektoriuose ir (ar) įgyvendinant klimato valdymo politikos strategiją. | 1. Jei yra galimybė taikyti projekto rezultatus ar metodus, skiriama 3 balai.<br>2. Jei yra galimybė iš dalies taikyti projekto rezultatus ar metodus, skiriama 1 balas.<br>3. Jei nėra galimybės taikyti projekto rezultatų ar metodų, skiriama 0 balų. |

_____

Klimato kaitos programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
5 priedas

**(Informacinio / tiriamojo projekto galutinės įgyvendinimo ataskaitos forma)**

(Herbas arba prekių ženklas)

_____
(juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų filialo pavadinimas, teisinė forma)

_____
(įstaigos duomenys: buveinės adresas (korespondencijos adresas, jei skiriasi nuo buveinės adreso), telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas)

Aplinkos ministerijai

**INFORMACINIO / TIRIAMOJO PROJEKTO GALUTINĖ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA**

_____ Nr._____
(data)

## I. BENDRA INFORMACIJA

| | |
|---|---|
| **1.1. Projekto finansavimo sutarties data, Nr.** | |
| **1.2. Projekto pavadinimas** | |
| **1.3. Pareiškėjas** | |
| 1.3.1. juridinio asmens pavadinimas ir kodas | |
| 1.3.2. adresas | |
| 1.3.3. interneto svetainės adresas *(jeigu yra)* | |
| 1.3.4. projekto vadovo duomenys:<br>vardas ir pavardė<br>telefono Nr.<br>mobiliojo telefono Nr.<br>elektroninio pašto adresas | |
| 1.3.5. kontaktinio asmens duomenys *(jeigu ne projekto vadovas)*:<br>vardas ir pavardė<br>telefono Nr.<br>mobiliojo telefono Nr.<br>elektroninio pašto adresas | |
| **1.4. Projekto vykdymo laikotarpis** | nuo 20__-__-__ iki 20__-__-__ |
| **1.5. Bendra projekto vertė, Eur** | nurodyta finansavimo sutartyje: |
| | faktinė: |
| 1.5.1. parama Klimato kaitos programos lėšomis, Eur | paskola; subsidija (*pažymėti tinkamą)* |
| | nurodyta finansavimo sutartyje: |
| | panaudotos lėšos: |

| | |
|---|---|
| 1.5.2. banko paskola, Eur | |
| 1.5.3. nuosavos lėšos, Eur | |
| 1.5.4. kiti finansavimo šaltiniai, Eur | |
| **1.6. Projekto vykdymo ataskaitos gavimo institucijoje data** *(pildo institucija)* | |

## II. DALYKINĖ ATASKAITA

**2.1. Projekto apibendrinimas**

*Užpildyti toliau pateiktą lentelę.*

| Nr. | Tikslai | Uždaviniai | Veiklos<br>*pagal projekto veiklų įgyvendinimo grafiką (finansavimo sutarties priedą Nr. 3)* | Pasiekti rezultatai |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

**2.2. Projekto veiksmingumas**

*Nurodyti, kaip pasiekti planuoti projekto tikslai ir uždaviniai; ar pasiekti numatyti rezultatai ir kaip jie atitiko numatytus tikslus, uždavinius; kokios ir kaip įgyvendintos finansavimo sutarties 3 priede įvardytos veiklos; ar veiklos buvo organizuotos tinkamai.*

**2.3. Projekto poveikis ir tvarumas**

*Nurodyti, kokią naudą projekto įgyvendinimas ir jo rezultatai turės visuomenei ir aplinkai.*

**2.4. Projekto valdymas**

*Įvertinti projekto organizacinę struktūrą, komandą: kokios buvo projekto dalyvių (projekto vykdytojų, vadovo, ekspertų ir kitų) funkcijos; kokiais kriterijais vadovaujantis jie pasirinkti, kaip jiems sekėsi atlikti funkcijas; kas būtų tobulintina valdant projektą ateityje.*

**2.5. Projekto viešinimas**

*Nurodyti, kokiomis priemonėmis buvo užtikrintas projekto viešinimas ir sklaida.*

**2.6. Finansiniai aspektai**

*Nurodyti, ar lėšos buvo naudojamos projekto veikloms įgyvendinti ir tikslams pasiekti, kaip numatyta projekto paraiškoje ir finansavimo sutartyje; ar atitiko ekonomiškumo principą; kokios buvo įgyvendintos papildomos veiklos (jeigu buvo); paaiškinti ir argumentuoti biudžeto pakeitimus; ar buvo užtikrintas numatytas projekto finansavimas iš kitų finansavimo šaltinių (paskolos, nuosavų lėšų ar kt.) ir kokios veiklos jomis finansuotos.*

**2.7. Išmoktos pamokos ir planai ateičiai**

*Nurodyti teigiamą ir neigiamą projekto įgyvendinimo patirtį, pateikti rekomendacijas, kaip kilusias problemas galima būtų spręsti ateityje vykdant panašius projektus; pateikti pasiūlymus kitam projekto etapui (jeigu tikslinga).*

(Pareigos) (Parašas) (Vardas ir pavardė)

Klimato kaitos programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
6 priedas

**(Mokėjimo prašymo informacinio / tiriamojo projekto subsidijai ar kompensacinei išmokai gauti forma)**

(Herbas arba prekių ženklas)

_____
(juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų filialo pavadinimas, teisinė forma)

_____
(įstaigos duomenys: buveinės adresas (korespondencijos adresas, jei skiriasi nuo buveinės adreso), telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas)

Aplinkos ministerijai

**MOKĖJIMO PRAŠYMAS INFORMACINIO / TIRIAMOJO PROJEKTO SUBSIDIJAI AR KOMPENSACINEI IŠMOKAI GAUTI**

_____ Nr._____
(data)

| | | |
|---|---|---|
| 1. Pareiškėjo duomenys: | 1.1. Juridinio asmens pavadinimas | |
| | 1.2. Buveinės adresas | |
| | 1.3. Juridinio asmens kodas | |
| | 1.4. Atsiskaitomosios (projekto) sąskaitos numeris | |
| 2. Projekto pavadinimas | | |

| | | |
|---|---|---|
| 3. Laikotarpis, kuriam teikiamas mokėjimo prašymas | nuo | iki |

| | | |
|---|---|---|
| 4. Mokėjimo prašymo tipas | □ tarpinis | □ galutinis |

| | |
|---|---|
| 5. Bendra laikotarpiui prašoma subsidijos suma, Eur | |
| 6. Bendra prašoma kompensacinės išmokos suma, Eur | |

7. Su mokėjimo prašymu pateikiami šie priedai (pažymėti reikalingą):

- □ Projekto išlaidos, __ lapai (-ų).
- □ Projekto įgyvendinimo eiga, __ lapai (-ų).
- □ Išlaidas pagrindžiantys ir apmokėjimą įrodantys dokumentai, __ lapai (-ų).

8. Patvirtinu, kad šiame mokėjimo prašyme nurodyti duomenys yra teisingi.

(Pareigos) (Parašas) (Vardas ir pavardė)

Klimato kaitos programos lėšų
naudojimo tvarkos aprašo
7 priedas

**PROJEKTO IŠLAIDOS**

| Nr. | Išlaidų pavadinimas (pagal projekto sąmatą) ir išlaidų kategorijos | Tiekėjo duomenys: juridinio asmens pavadinimas ar fizinio asmens vardas, pavardė, kodas | Išlaidas pagrindžiantys dokumentai | | | | Išlaidų apmokėjimą įrodantys dokumentai | | | | Tinkamos finansuoti išlaidos, Eur | Netinkamos finansuoti išlaidos, Eur | Subsidija, Eur | Pastabos / komentarai |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | dokumento pavadinimas | serija, Nr. | data | suma, Eur | dokumento pavadinimas | serija, Nr. | data | suma, Eur | | | | |
| **1** | **2** | **3** | **5** | **6** | **7** | **8** | **9** | **10** | **11** | **12** | **13** | **14** | **15** | **16** |
| | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | |
| **Iš viso:** | | | | | | | | | | | | | | |

Klimato kaitos programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
8 priedas

**PROJEKTO ĮGYVENDINIMO EIGA**

| Nr. | Projekto veiklos (pagal projekto sąmatą) | Projekto veiklų datos | | Atlikti darbai | | Pastabos / komentarai |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | pradžia | pabaiga | iš viso | per ataskaitinį laikotarpį | |
| **1** | **2** | **3** | **4** | **5** | **6** | **7** |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |

_____

Klimato kaitos programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
9 priedas

# IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO SUMAŽINIMO ATASKAITA

**Pateikimo data:_____**

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Projektą įgyvendinusios pareiškėjo/įmonės pavadinimas<br>Nurodo projektų vadovas | | | | | | Projekto pavadinimas: Nurodo projektų vadovas | |
| | Išmokėta subsidijos suma (Eur, data) | | | | | | Ataskaitinis laikotarpis:<br>Pradžia: Pabaiga: | |
| Išmetamieji teršalai | Mat. vnt. (t/metus) | Bazinio scenarijaus [1] | Projektinio scenarijaus [2] | Faktiškai bazinio scenarijaus [3] | Faktiškai projektinio scenarijaus [4] | Nukrypimas nuo plano, proc. [5] | Nukrypimo priežastys [6] | Planuojami veiksmai [7] |
| $CO_2$ | $tCO_2e$/metus | Nurodo projektų vadovas | Nurodo projektų vadovas | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |

[1] – Bazinio scenarijaus išmetamųjų teršalų kiekis, t/metus (iš Paraiškos 6.1 lentelės);
[2] – Projektinio scenarijaus išmetamųjų teršalų kiekis, t/metus, atitinkamai per pirmus, antrus ar trečius projekto įgyvendinimo metus (iš Paraiškos 6.1 lentelės);
[3] – Bazinio scenarijaus išmetamųjų teršalų kiekis, t/metus, perskaičiuotas pagal faktinius projektinio scenarijaus duomenis (jei taikoma, iš Pirmųjų metų ataskaitos, pateiktos pagal Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo 2 priedo 18 punktą. Jei netaikoma, imamas bazinio scenarijaus išmetamųjų teršalų kiekis, t/metus iš Paraiškos 6.1 lentelės)
[4] – Faktiškai per atitinkamus projekto įgyvendinimo metus apskaičiuotas teršalų kiekis, t/metus. (iš Pirmųjų metų ataskaitos, pateiktos pagal Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo 2 priedo 18 punktą.).
[5] – jei yra faktinės reikšmės nukrypimas nuo plano, apskaičiuojama nukrypimo vertė, išreikšta procentais:

$$\frac{((\text{Faktiškai projektinio scenarijaus} - \text{Faktiškai bazinio scenarijaus}) - (\text{Projektinio scenarijaus} - \text{Faktiškai bazinio scenarijaus})) * 100}{(\text{Projektinio scenarijaus} - \text{Faktiškai bazinio scenarijaus})}$$

Neigiamas nukrypimas rodo nepasiektą aplinkos apsaugos efektą, teigiamas – viršytą aplinkos apsaugos efektą;

[6] – paaiškinti nukrypimo nuo planuoto aplinkos apsaugos efekto priežastis. Esant reikalui, paaiškinimą pridėti atskirame lape;
[7] – pateikiamas veiksmų planas, toliau siekiant planuoto aplinkos apsaugos efekto. Esant reikalui, paaiškinimą pridėti atskirame lape.

Pareiškėjas (įmonės vadovas):_____ Pareiškėjas (įmonės darbuotojas), užpildęs ataskaitą:_____
vardas, pavardė, pareigos, parašas, data vardas, pavardė, pareigos, parašas, data

*Papildyta priedu:*

*Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415*

**Pakeitimai:**

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-619, 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specaliosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-827, 2011-10-28, Žin., 2011, Nr. 131-6254 (2011-11-04), i. k. 111301MISAK00D1-827
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-24, 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK000D1-24
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specaliosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-207, 2012-03-07, Žin., 2012, Nr. 30-1416 (2012-03-10), i. k. 112301MISAK00D1-207
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specaliosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-635, 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specaliosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

6.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-751, 2012-09-18, Žin., 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

7.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-951, 2012-11-20, Žin., 2012, Nr. 136-7002 (2012-11-24), i. k. 112301MISAK00D1-951
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-461, 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

9.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-377, 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

10.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-1053, 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-58, 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-19, i. k. 2016-03176
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

12.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-318, 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

13.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-561, 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

14.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-252, 2018-03-30, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05408
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

15.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-664, 2018-07-05, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11741
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

16.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-912, 2018-10-26, paskelbta TAR 2018-10-31, i. k. 2018-17511
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

17.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-266, 2019-05-06, paskelbta TAR 2019-05-07, i. k. 2019-07360
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

18.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-661, 2019-11-06, paskelbta TAR 2019-11-06, i. k. 2019-17759
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

19.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-315, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11415
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

20.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-118, 2021-02-26, paskelbta TAR 2021-02-26, i. k. 2021-03913
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

21.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-321, 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11638
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo